

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXIX Gruodis - December 13, 1984 Nr. 48

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

Dvi idomos bylos

Gen. Westmorelando su CBC ir gen.
Sharono su Time

Vytautas Meškauskas

New Yorko Manhattano Teismo rūmuose šiuo metu sprendžiama dvi labai idomos bylos, galinčios turėti įtakos įtolimesnę spaudos ir kitų medijos rūšių laikyseną. Buv. vyriausias JAV kariuomenės vadas Vietname, pensijon pasitraukęs gen. William C. Westmoreland reikalauja iš CBS TV tinklo 120 milijonų dolerių pabaudos už jo apšmeižimą 1982 m. dokumentaciniame filme 'The Uncounted Enemy: A Vietnam Deception' (Nesuskaičiuotas priešas: apgavystė Vietname). Izraelio generolas, dabartinis pramonės ministeris Sharon patraukė teisman Time magazina už jo apšmeižimą paskelbiant, kad jis paskatino libaniečius isiveržti į palestiniečių stovyklą ir išžudyti kelis šimtus žmonių. Gen. Sharon reikalauja 50 milijonų dolerių.

Bylų svarstymas yra komplikuotas, nes JAV Aukščiausias Teismas prieš dvidešimt metų New York Times byloje su Sulivanu nusprendė, kad valdininkai (public officials) gali tik tada laikraštį traukti teisman, jei jo leidėjai sąmoningai žinodami skelbė netiesą apie juos. Tuo laiku tas sprendimas buvo laikomas dideliu spaudos laimėjimu, jį įgalinęs nebijoti skundų už pareigūnų apšmeižimą. Paskutiniu metu laiku tačiau vis daugiau išgali pažiūra, kad spauda ir televizija tą sprendimą išnaudoja piktam, skubinant paskelbti žinias, nepatikrinus visų faktų.

Zinia, kai kuriais atvejais tai neįmanoma padaryti, užtat negalima prielaida, kad ir logiška, skelbti kaip visai tikrą faktą. Sharono atveju Time korespondentas surinko žinias, kad Izraelio speciali tardymo komisija Sharono paskatinimą keršyti už prezidento Gemayel (dabartinio prezidento brolio) nužudymą konstatavo slaptame tardymo protokolo priede, kuris nėra paskelbtas viešai ir laikomas valstybine paslaptimi. Kadangi Izraelis atsisako tą priedą paskelbti ir dabar, abi bylos šalys sutiko, kad būtų apklaustinėti liudininkai Izraelyje, kas rašant šias eilutes ir vyko.

Westmorelando byla dar komplikuotesnė. Pagal CBS filmą išeina, kad generolo štabas mažino komunistinių sukilėlių - Vietcongo - skaičių pietiniame Vietname, nenorėdamas gąsdinti prezidento ir kongreso (nes, jei prieš skaičius visą laiką didėja, nėra vilties greitai baigti nusibodusį

kara).

Iš tikro čia būta labai būdingo tarpžinybinio susirėmimo. Vietname vyko partizaninis karas be jokių aiškių fronto linijų. Vieną dieną koks miestelis ar kaimas yra amerikiečių ar pietinių vietnamiečių kariuomenės žinioje, kitą - ar net tą pačią naktį - partizanų. Jei jie pasitraukia, ar laikyti likusius gyventojus - senius, moteris ir vaikus - kariais? Kariuomenė nebuvo linkusi juos laikyti kariais, bet civilinė centrinė žvalgybos agentūra (CIA) skaičiavo visus ir gavo dvigubai daugiau priešų negu kariuomenė, kuri visą laiką raportavo turinti apie 300,000 aktyvių priešų, kai CIA jų rado per pusę milijono. 1967 m. kariuomenės apskaičiavimu priešas turėjo tarp 110 ir 120 tūkstančių tikrų karių (Vietcongo ir Siaurės Vietnamo, Pietus perverstų dalinių) apie 25,000 pagelbinių dalinių, 40,000 politinių kadru ir 112,760 nereguliarių talkininkų.

1966 m. CIA analistas Sam Adams gavo Vietcongo raportą, kuriame giriamasi, kad Bin Dinh provincijoje suburta per 50,000 talkininkų, kas buvo 11 kartų daugiau, negu skaičiavo karinė žvalgyba. Jis pakėlė triukšmą, o vėliau apie tai parašė Harper magazine. Jis yra svarbiausias CBS liudininkas, nes jo apskaičiavimais buvo paremtas visas filmas.

CBS atstovauja pažiūra, kad jei Westmorelandas būtų raportavęs didesnį prieš skaičių, JAV kariuomenė būtų ge-

Sukaktuvinio Vliko seimo, posėdžiavusio Chicagoje, atstovai.

J. Tamulaičio nuotr.

Sukaktuvinis VLIKo seimas

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas veikia kaip seimas, kaip taryba ir kaip valdyba. Eilinėms sesijoms seimas šaukiamas kasmet vieną kartą. Seimą sudaro Vliko narių — organizacijų po tris atstovus. Kiekvienas atstovas turi

riau pasirengusi atremti vietnamiečių naujų metų - Tet - ofenzyvą, per kurią jie kartu puolė 36 iš 44 miestus ir net įsiveržė į JAV ambasadą Saigone. Ta ofenzyva buvo JAV spaudos išpūsta ir labai prisidėjo prie krašto nuotaikų prieš tą karą sukurstymo. Tuo tarpu Westmorelandas teigia, kad ofenzyva, per kurią priešas patyrė labai didelių nuostolių ir nepasiekė nė vieno savo tikslo, iš tikro buvo didžiausias JAV kariuomenės laimėjimas, kuris, deja, nebuvo išnaudotas.

MEČYS VALIUKĖNAS

vieną balsą. Vliko tarybos ir valdybos nariai, neturintieji atstovo įgaliojimo, seime dalyvauja patariamuoju balsu. Tokia pat teise dalyvauja Tautos Fondo valdybos nariai, kaip ir Lietuvos diplomatinės tarnybos nariai, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos nariai, ALTos valdybos nariai ir kt.

VLIKo 1984 m. seimas įvyko Chicagoje, Jaunimo Centro patalpose, gruodžio 1-2 dienomis. Jame dalyvavo 43 atstovai. Patariamąja ir svečių teisėmis visuose posėdžiuose dalyvavo pilnutėlė posėdžių salė seimo dalyvių.

Seimo posėdžius darniai vedė, jo prezidiumas: P. Razgaitis, J. Jurkūnas ir A. Norvaiša, sekretoriavo: J. Stiklorius, A. Skirius, ir

I. Andrašiūnas. Pirmajame posėdyje buvo sudarytos seimo komisijos, išklausyti gausūs sveikinimai žodžiu ir laiškais, o taip pat atlikta rutininė seimo darbų dalis — apyskaitiniai pranešimai, pasisakymai dėl jų, tvirtinimas ir pan.

Popietiniame tos pat dienos posėdyje pranešimus padarė Tautos Fondo Taryba ir Valdyba (J. Giedraitis), o taip pat Kanados TF pirmininkas A. Firavičius. Po jų sekė trys pranešimai, paskaitos, būtent: M. Mackevičiaus — Pasi-priešinimas Vokiečių mobilizacijos planams, dr. D. Krivicko — Besikeičianti Europos politinė situacija, L. Grin'aus — Visuomenės teismas Kopenhagoje ir Europos sąskrydis Europoje 1985 m. Ketvirtasis šios grupės pranešimas V. Šoliūno — VLIKo — PLB valdybos pasitarimų eiga nukeltas rytdienai. Po šio pranešimo vyko diskusijos visais pranešimuose iškeltais klausimais, kurias pravedė J. Jurkūnas.

Vakare (XII. 1 d.) seimo atstovai ir gausūs svečiai chigagiečiai turėjo malonią atgaivą šaunią vakarienką koncertą, suorganizuotą Jaunimo Centro didžiojoje salėje seimui rengti komiteto pirmininko K. Oželio ir talkininkų moterų grupės (Faustinos Mackevičienės, Birutės Skorupskienės, Evelynos Oželienės, Birutės Prapuolenienės, Stasės Paulionienės ir kt.).

Koncerto programą atliko Chicagos Lietuvių Operos choras, diriguojamas jauno iškilaus muziko Arūno Kaminsko.

(Nukelta į 3 psl.)

Vliko seimo atstovų dalis. Iš kairės: V. Vijeikis, J. Jurkūnas, M. Valiukėnas, J. Petrauskas, K. Povilaitis, Mačėnas, Rugienis, V. Jokūbaitis, J. Šiaučiūnas.

J. Tamulaičio nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Prieš Shultzo - Gromyko susitikimą. - Planai sumažinti JAV Federalines ir karines išlaidas. - Kodėl tik trečdalis žydų balsavo už Reaganą?

Shultzo-Gromyko susitikimui Zenevoje artėjant, Amerikoje girdisi daug balsų, raginančių prezidentą Reaganą nepraleisti progos parodyti gerą valią ir sovietams ... nusiileisti. NY Times, pvz. aiškino, kad susitarti sunku ne tiek su sovietais, bet dėl to, kad tarp Valstybės ir Gynybos departamentų esama pažiūrų skirtumo, ko reikalauti ir kur nusileisti.

Tuo tarpu Maskvoje paviešėjo ir buvo paties Cernenko priimtas JAV pramonininkas Armand Hammer, pagarsėjęs savo pažintimi su sovietų vadais nuo Lenino laikų. Eina gandai, kad jo vizitas buvo įtaigotas Washingtono, nors jis pats tą neigia. Po valandos ir 35 minučių pasiūlymo su Cernenko, Hammeris pareiškė, kad - jo nuomone - gera pradžia geresnių santykių galėtų būti JAV pažadas pirmom nepavartoti atominių ginklų, ką sovietai yra padarę ir kas jau nuo seno yra uždrausta JT chartos. 86 metų Hammeris, kuris pagal išmokslinimą yra medicinos gydytojas, rado jaunesnio Cernenkos sveikatos stovį geru ir įteikė jam porą Markso ir Lenino laiškų originalus. Jis, tarp kitko, Maskvoje padarė biznį. Jo kompanija - Occidental Petroleum - sutarė su sovietais, ir tam turėjo JAV leidimą, dėl vamzdžių linijos nutiesimo transportuoti sutriušintas akmenines anglys iš pietų Sibiro Kuznecko rajono anglių kasyklų į elektros jėgainę Novosibirs

ke -- 155 mylių ilgumo. Tokios linijos vartojamos JAV-se, bet toji bus pirma Sovietijoje. Televizijos reporteriams jis sakėsi Cernenkos neklausęs kaip bus su žydų emigracija iš Sovietijos, nes prieš tai mažesni pareigūnai jam paaiškino, kad emigracija priklauso nuo bendrų santykių. ...

Izraelio delegatas JT gruodžio 4 d. pareiškė, kad 400,000 Sovietijos žydų norėtų gauti išvažiavimo vizas, bet šiais metais buvo išleista mažiau kaip 930. 1979 m. išvažiavo 51,000 žydų, 1980 - 21,500, 1982 - 2,700, 1983 - 1,315.

Užsiminus žydų reikalus ... tik 32% balsavusių žydų pasirinko Reaganą, 66% balsavo už Mondale. Kodėl? Aplamai imant, žydai iš seno yra daugiau liberalinio, artimo demokratų partijai, nusistatymo. Tačiau respublikonai tikėjosi didesnių simpatijų, nes visa eilė žydų intelektualų, nusiųs ligšiolinė įvykių raida, pasirinko konservatyvines pažiūras, ypač prieš Sovietų Sąjungą. Iš tikro, niekas paskutiniuoju laiku nepasakė tiek daug tiesos apie sovietus, kaip žydų žurnalas Commentary.

OPPORTUNITY FOR FAMILY PRACTICE PHYSICIAN
General practice clinic located in a rural community in North Mississippi desires additional physician. Located near the state college. Primary service area requires experience in Obstetrics, cardiology, and internal medicine. Excellent compensation and comprehensive benefits. Call or write to Administrator
TOM BAILEY HOSPITAL
P. O. Box 389
Maben, Miss. 39750
601-263-8321 (46-50)

Siais metais atrodė, kad Reaganas susilauks daugiau negu per 1980 m. rinkimus žydų paramos, ypač dėl Rev. Jessie Jacksono išsišokimų. Bet, daugiau negu Jacksonas, juos blogai nuteikė respublikonų santarvė su dešiniojo sparno TV evangelistais ir kalbos apie 'krikščionišką valstybę'. Ypačingai jiems nepatiko Ref. Jerry Falwell, 'Moral Majority' vadas, nors jis be rezervų pasisakė už Izraelio palaikymą. Girdi, jis tikis į Biblijos pranašaujamą galutiną Armagedon mūšį, kurį pergyvens tik tokie žydai, kurie ... virs krikščionimis.

Palyginti didesnis žydų nušimtis (37%) balsavo už Reaganą turtingesniųjų tarpe, uždirbančių daugiau kaip 40 tūkstančių dol. į metus. Taip nustatyta apklausinėjant išėinančius iš rinkimų būstinės. ...

Grįžtant į Washingtoną ... Čia pereitą savaitę, daugiau kaip apie Shultzo-Gromyko susitikimą, buvo domimasi vidaus politika - priemonėmis sumažinti federalinės valdžios deficitą. Pereitos savaitės viduryje prezidentas pritarė planui, kuris 1986 metų biudžete numato sumažinti išlaidas 42 milijonais dolerių, 1987 - 85 bil., 1988 - 110 milijonais. Sutaupytos 1986 m. biudžete civilinio sektoriaus išlaidos bus apie 32 bil., o likusius 8 su viršum bil. norima nubraukti karinėje samatoje, tačiau dėl to galutinai bus nutarta tik Gynybos Sekretoriui Weinbergeriui grįžus iš NATO konferencijos Europoje. Iš civilinio sektoriaus bus išbrauktos sumos, numatytos pakėlimui valdininkų algų, tačiau tai nepalies Social Security mokėjimų. Bus nubrauktos kai kurios programos - pav. teisinių patarimų, o kitos sumažintos, kaip valstybės garantijos studentų paskoloms ir tiesioginė parama namų statybai, kaip Clevelando lietuvių. Bus sumažintos išlaidos Medicare reikalams, užšaldant honorarus gydytojams ir ligoninėms šių metų bėgyje. Prezidentas konkrečius pasiūlymus Kongresui padarys kitų metų pradžioje. Tik išsprendęs tą problemą Kongresas pradės svarstyti mokesčių supaprastinimą.

Iš kitos pusės

Minėdamas Liudo Gira 100-tąsias gimimo metines, ŠVYTURYs paskelbė filologijos mokslų kandidato docento Jonos Zinkaus straipsnį: Poetas ir žmogus — kuriame stengiamasi nustatyti, kada tas 'LTSR liaudies poetas' pasuko į komunistų pusę. Girdi:

"L. Gira posūkis įvyko ne per 1940 m. socialistinę revoliuciją, kaip teigia kai kurie užjūrio melagiai, o gerokai prieš ją, kai už tokį posūkį buvo galima labai brangiai, net savąja gyvybe apmokėti. Posūkis, rodantis jo moralės principų skirtumus, jo ryžtą nesitaikstyti su savo oportunistais, tapusiais hitlerinių okupantų, o vėliau amerikiečių branduolinio karo apologetų tarnais."

Jokių įrodymų tas docentas nepateikė, išskyrus gandą, kad L. Gira 1937 m. pasirašė prašymą paleisti politikinius, už ką tada niekas nebaudė, bei poeto pažintį su partiniu komunistu Anupru Macevičium.

Man rodos, kad aną posūkį galima daug lengviau išaiškinti, prisiminus sovietų pasiuntinybės Kaune veiklą, kuri tur būt dar yra uždrausta ok. Lietuvoje paliesti tema. Paskutiniaisiais nepriklausomybės metais pasiuntinybė ruošdavo įvairiom progom priėmimą po priėmimo su labai gerom vaišėm — vėdos, Kaukazo vynų ir ikros niekados nepritrūkdavo — kultūrininkams ir įvairių žinybų aukštesniems pareigūnams. Tokios veiklos rezultatai, sovietų akimis žiūrint buvo puikūs. Pareigūnai galvojo kad kokį likimą besidrumstanti tarptautinė padėtis neatnešų, jiems gali praversti geri asmeniškai santykiai su Pozniakovu, o rašytojai buvo įtikinti, kad tik sovietinė sistema gali jiems duoti tokią privilegijuotą padėtį, kurios kitur nerasi. Žinia, su sąlyga, kad ištikimai tarnausi režimui. Bet kas galvos apie tą sąlygą, jei šiandien buvo sunku suvesti galą su galu. Palyginti visai neseniai atsikūrusioje Lietuvo išleidžiamų knygų tiražai nebuvo tokie, kad būtų lengva išsiversti iš honorarų. Pragyvenimui reikėjo turėti tokią valdinę tarnybą, geriausiai universitete, jei kvalifikacijos leido, švietimo ministerijoje ar pan. Liudas Gira, nors geras žmogus, laimės čia neturėjo. Pirmiausiai prisišliejo prie krikščionių demokratų, buvo jų RYTO redaktorium, po gruodžio 17 d. perversmo parašiusiu pagarsėjusį vedamąjį — TAUTA GALI BŪTI RAMI. Nepaisant senos pažinties, dar iš prieškarinių Vilniaus laikų, su A. Smetona, L. Gira karjeros nepadarė ir po perversmo pvz. neišsilaikė Valstybės Teatro direktorium. Jo paties sūnus savo autobiografijoje rašo:

"Tėvas keitė profesiją po profesijos, namuose visada būdavo nepriteklus arba vidutinių miesčionių buitinės sąlygos, matyt, ir mano tėvas nemokėjo gerai skaičiuoti pinigų."

Tai patikslina ir kitas filologijos mokslų kandidatas Vytautas Svetulaitis tape pačiame ŠVYTURIO Nr.:

"Materialiai nepritekliai, nesibaigiančios skolos, matyt, ir vertė poetą taikytis prie aplinkybių, eiti į kompromisus, imtis kiekvieno siūlomo darbo ar užsakymo..."

'Užsakymas' ieškoti draugystės su tarybinėm tautom, žadantis ir materialinės naudos (honorarai už vertimus, kelionės ir pan.) atėjo iš sovietų pasiuntinybės ir buvo priimtas. O kai už kelių metų pribrendo laikas 'prašytis' Lietuvos priėmimo į tą tautų 'šeimą', L. Gira šį kartą jau buvo pasiryžęs neatsisakyti likimo jam atneštų pozicijų. Ar, visa tai prisimenant, negraudu skaityti LI-TRATEŪROJE IR MENE paskelbtą jo eilėraščių:

Tuo sparnus plačiai išskėsiu
Ir nuskrisiu kaip erelis
Ten, kur saulėn kopja kelias
Per dangaus žvaigždėtą plotą
Ir kas davė man tiek vieko
Jog, dar vakar nusiminęs
Ir, nustojęs, rodos, galios, —
Nūdien skrieju kaip erelis,
Nebijodamas ničnieko!

(vm)

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. kraituvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos artimiausi uždaviniai

Šiais metais Clevelande įvykęs Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimas, nuodugniai aptaręs Sąjungos problemas ir artimiausius atliktinus darbus, Sąjungos vairą patikėjo gana energingai valdybai. Sąjungos pirmininką dr. Leoną Kriaučeliūną visuomenė pažįsta kaip neišsiamiamos energijos, ryžto ir daugelio sumanymų vyrą, gi jo talkininkai — valdybos nariai — vicepirmininkas Petras Buchas, vicepirmininkė Vida Jonušienė, sekretorė Vilija Kerelytė ir išdininkas Viktoras Mastis taip pat turi didelę patirtį visuomeninėje veikloje. Ypač džiugu, kad į valdybos sąstatą įeina jaunosios kartos visuomenininkės Vida Jonušienė ir Vilija Kerelytė, kuriom valdyboje atiteko gana reikšmingos reikalavjančios darbo, pareigos.

Jau pirmuose savo posėdžiuose valdyba suplanavo artimiausiųjų ir būtinai atliktinų naudingų darbų.

Didelį rūpestį kelia jaunųjų spaudos bendradarbių ir lietuviškojo rašto žmonių ugdymas ateičiai. Tiesa, turime tam gana veiklių fondų: Daužvardžio fondas, globojamas Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos, skatina jaunuosius spaudos bendradarbius bendradarbiauti lietuviškoje periodikoje ir kartas nuo karto, talkinant laikraščių redaktoriams, tokie jauni spaudos bendradarbiai apdovanojami premijomis. Ir džiugu, kad iš tokių laureatų jau turime keletą gana gabių nuolatinį spaudos bendradarbių ir redaktorių. Ateities fondas taip pat skatina jaunuosius rašyti ir savo šventėse įteikia premijas. Ir ALT tuo susirūpinusi. Tai labai gražu ir tokios paskatos niekada nebus per daug.

Ir štai naujoji ALT S-gos valdyba taip pat paskelbė specialų konkursą rašančiam jaunimui (16 iki 35 metų), duodama temą "Lietuvių tautinė sąmonė išeivijoje". Tema labai gera. Ją rašas jaunimas turės progos giliau pažvelgti į savo tėvų tėvynę, giliau pažinti lietuviškosios išeivijos gyvenimą, jos siekius, darbų plotmes ir pan. Tai puikus būdas jaunime ugdyti ir tautinį sąmoningumą. Na, ir premijos jau netaip menkos: I-ji \$500.00 ir II-ji \$250.00. Reikia manyti, kad mūsų jaunimas tuo konkursu domėsis, jame aktyviai dalyvaus. Tai graži paskata mūsų jaunimui.

Ateinančiais metais "Dirva" švenčia savo 70 metų sukaktį. Taigi taip pat reikšminga sukaktis. Dirva laiko savartoje išgyveno daug bėdų, sunkumų, tačiau skaitytojų ir aukotojų bei tautinės minties žmonių ištvermingumu ji susilaukė tokios gražios sukakties.

Lietuviškoji spauda nuolat išgyvena didelius sunkumus — mažėjantis prenumeratų skaičius, kylančios pašto išlaidos, sparčiai augančios ir kitos išlaidos. Tad savąją spaudą išlaikyti reikalinga sutelkti daug medžiaginių bei dvasinių išteklių. To neišvengia nė vienas mūsų laikraštis, to neišvengia ir Dirva.

Š. m. rugpiučio mėn. 4 d. Beverly Shores, Ind. posėdžiavo Vilties Draugija, ALT S-gos valdyba ir Dirvos redaktorius Vytautas Gedgaudas. Šiame bendrame posėdyje buvo atvirai ir realiai pažvelgta ir į Dirvos problemas, dabarties sunkumus ir jos ateitį.

Nutarta sudaryti Chicagoje plataus masto komitetą, kuris ruošytų didelės apimties lėšų telkimo vajų Dirvai paremti.

Ir čia ALT S-gos valdyba ant savo pečių imasi didelę darbų našą. Vajaus proga Chicagoje, 1985 m. vasario 24 d. Jaunimo Centre rengia sol. Reginos Žymantaitės-Peters koncertą ir spalio 12 d. sukaktuvinį banketą, su gera, atitinka-

TF įgaliotinis Kanadoje A. Firavičius įteikia kanadiečių auką 50,000 dol. Iš kairės: TF pirm. J. Giedraitis, TF Kanadoje įgaliotinis A. Firavičius, Vliko tarybos pirm. G. Lazauskas ir Vliko pirm. dr. K. Bobelis.

Sukaktuvinis Vliko seimas

(Atkelta iš 1 psl.)

Prieš koncertą į sceną buvo iškviestas dr. K. Bobelis, VLIKo valdybos pirmininkas, šiose pareigose baigęs antrą kadenciją, ir čia pranešta visuomenei žinia, esą Popiežius Jonas-Paulius II apdovanojęs dr. Kazį Bobelį Šv. Grigaliaus komendanto ordenu. Ši maloni žinia spontaniškai iššaukė visų džiugesį ir plojimus, o apdovanotasis savo jautriame žodyje pasisakė, kad tai laikas ne jo, o visos Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto akcijos palaiminimu.

Ta pačia proga, A. Firavičiui, TF atstovybės Kanadoje pirmininkui, įteikus

ma programa.

ALT S-gos valdyba yra susirūpinusi ir Sąjungos narių reikalais, todėl kviečia visus Sąjungos skyrius verbuoti į Sąjungą naujus narius, stengtis įtraukti ir jaunimą. Valdyba numato glaudų bendradarbiavimą su skyriais ir net pramato, kur bus tik galimybė, skyrius aplankyti, su skyriais tartis visais veiklos derinimo reikalais. Tokie ryšiai, neabejojama, tik pagyvina sąjungos veiklą, susidaro galimūmų ir kitose vietovėse atlikti Sąjungai naudingų darbų.

Valdyba kviečia visus skyrius ateinančiais metais suruošti ir Dirvos sukakties minėjimus, o kur reikės talkos, Sąjungos valdyba ir čia neatsisako padėti.

Stebint Korp! Neo-Lithuania veiklą, džiugu, kad korporacijos padalinuose darbams vadovauja jauni korporantai. Tai šviesūs pragiedruliai tautinės minties horizontuose. Kadangi savomis idėjomis Korp! Neo-Lithuania yra gimininga ir ALT S-gai, tai korporacijos nariai galėtų būti ir Sąjungos didieji darbų ramsčiai. To, naujoji ALT S-gos valdyba irgi siekia. Atrodo, kad tie keliai ir veda ALT S-gą į sėkmę.

Jurgis Janušaitis

si teigiama linkme, nors galėtų tai vykti greičiau. Tuo mes visi džiaugiamės". Dr. T. Remeikis, PLB vykd. vicepirmininkas, sveikindamas VLIKo seimą, pasisakė už pliuralistinę mūsų veiksmų veiklą. V. Šoliūnas, referuodamas PLB-VLIKo pasitarimų eigą, pareiškė susirūpinimą dėl tarimosi mažos pažangos, tiesiog užsikirtimo. To pasekoje seimo rezoliucijų komisija, pirmininkaujama V. Mažeikos ir turėjusi 12 narių, atėjo į seimo plenumą su rezoliucijos projektu: "... apgailestaujama, kad 17 mėnesių bėgyje nepasiekta šių veiksmų suderintos veiklos. Seimas yra nuomonės, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir VLIK santykius reikia glaudinti, rūpinantis Lietuvos byloje bėgančių darbų atlikimu".

Vos nuskambėjus rezoliucijų komisijos pasiūlymui, dr. K. Bobelis padarė pareiškimą, kad seimo posėdžių pertraukų metu būvę vedami pasitarimai, dalyvaujant juose PLB atstovams, JAV ir Kanados LB pirmininkams ir VLIKo valdybos nariams ir esą sutarta bendromis jėgomis rengtis būsimai Helsinkio akto signatarų konferencijai Kanadoje, o taip pat aiškinamasi bendri ėjimai Jaunimo sąskrydžio ruošos darbuose ir kt. Seimas džiugiai sutiko šį pareiškimą ir pavedė VLIKo valdybai padaryti reikiamą pranešimą santykių klausimu.

Visumoje seimas savo darba ir dėmesingu visų klausimų svarstymu buvo darbingas ir solidus. Lygiai pasigerėtina gražiai savo keliamais klausimais bei reiškiama samprotavimais į seimo darbus jungėsi daugis svečių ir viešnių. Šis gražus susipažinimas visuomenės su VLIKo sudėtyje (valdyboje, taryboje ar seime) dirbančiais asmenimis kasmet platėja ir gilėja, žinant kad seimai vyksta kiekvieną metų kitose gyvenvietėse.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

FSLC

JOSEPH F. GRIBAUSKAS
EXECUTIVE SECRETARYDennis N. Gribauskas
Senor Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

LAIKO PĖDSAKAIS

Neužmirškime minėtinų sukakčių

Balys Auginas

Be žmogui žinomų trijų daiktinių matų šioje žemėje, laikas yra ketvirtasis labiausiai "žmogiškas" matas. Laikas, kurio matuojame savo žemiškąjį gyvenimą, kartu ir žmonijos kultūros ir civilizacijos mastas. Laiku matuojame žmogaus gyvenimą, jo atliktus darbus ir pasiekimus. Žodžiu, visa tai, ką žmogus, gyvendamas šioje planetoje, yra davęs sava tautai ir žmonijai.

Deja, laiko negalime su laikyti: jis bėga ir nepriklauso nuo mūsų valios, kartu nešdamas ir mus su savimi. O mes, pasirodo, vis labiau atsilieiname, pamiršę staptelti ir atsigręžti bent minutėlei atgal, pažvelgti į nueitą mūsų tėvų ir senelių kelią, pamiršdami dažnai ir savo nueitų žemiškų žingsnių prasmę. Pamirštame ir svarbius įvykius, kuriais žavėjomes, kurie buvo paskatinimas ir pamoka, kurie buvo reikšmingi, epochiniai mūsų tautos gyvenime. Gyvendami ateitimi, žvelgdami į priekį, dažnai nesurišame praeities siūlo su dabartimi, priežastingumo su veiksmu, įvykio su būsimu ateities padariniu. O juk visi tautos žygiai, įvykiai, visi kultūriniai mūsų apsireiškimai, kuriais naudojames yra tęsinys didelio kamuolio, į kurį piname visi savo mažą darbų siūlą. Ir kalba, ir menas, ir literatūra, ir mokslas, ir politika, ir įvairūs civilizacijos išradimai bei atradimai — yra mūsų kartų kartos darnus darbų tęsinys.

Ir galla, kai pamirštame tuos, kurie savo žmogiškajame gyvenime buvo pirmatai, kūrę geresnį gyvenimą savo tautai ir žmonijai, kurie paliko vėlesnėms kartoms savo dvasinių ir fizinių darbų palikimą.

Štai dėlko privalu neužmiršti minėtinų praeities įvykių, nes tai yra mūsų dabartinio gyvenimo pagrindas.

Laikas palieka erdvėje pėdsaką, nes erdvė be pėdsako — nejmanoma. Gerbkime ir minėkime savo tautos svarbius praeities įvykius, neužmirškime žmonių, kurie kūrė istoriją ir, — kaip lietuviški meteoritai — paliko pėdsakus laiko erdvėje...

Tiesa, šie metai jau slenka vakarop. Artėjame prie Naujųjų metų slenkščio. O tačiau ir šių metų saulėlydyje turėtume paminėti ir prisiminti mums lietuviams svarbius Lietuvos praeities istorinius įvykius, pagerbti savo kultūros darbuotojus, kurie kažkaip pro greitą laiką bėgimą pamirštami ir

nebeprisimenami.

Štai, pavyzdžiui, š. m. lapkričio 11-toji ir 28-toji yra šiemet mums reikšminga, nes sukanka nuo pirmojo žymesnio mūsų istoriko Teodoro Narbuto gimimo lygiai 200 metų. O nuo jo mirties — lapkričio 28-sios suėjo 120 metų. Tai graži, dviguba sukaktis. Argi ji nebūtų verta paminėti? Pagerbkime to žymaus mūsų romantiko ir istoriko atminimą, nes Teodoras Narbutas nors ir rašė lenkiškai savo istoriją, bet buvo didelis patrijotas ir giliai mylėjo savo tėvynę. 1835-1841 m. išleides 9 tomų patrijotinį Lietuvos Istorijos veikalą, jis paskelbė daug istorinių šaltinių ligi to laiko mažai kam žinomų. Lenkų istorikams jis nepatikęs, ir jie teigė, jog jis kartais savo raštuose panaudojė "abejotino tikrumo duomenis". Tačiau nereikia pamiršti, kad tuo laiku vyko romantinės apraiškos visuomeniniame gyvenime ir jis gyveno romantizmo laikotarpyje. Šis literatūrinis judėjimas kaip audra įtraukė į savo orbitą ir mokslą ir švietimą ir visuomenės gyvenimo stilių. Tad ir Teodoras Narbutas visa savo asmenybe buvo romantikas, patrijotas ir rašytojas-istorikas.

Gruodžio 1 d. 1924 m. mirė kalbininkas Kazimieras Būga. Tad šiemet nuo jo mirties sukanka lygiai 60 metų. Argi, būdami svetimoje žemėje, pamirštame savo kalbos žymųjį mokslininką?

Gruodžio 2 d. vėlgi turėtume švęsti dvigubą sukaktį — tai 100 metų garsaus mūsų kultūrininko prof. Vaclovo Biržiškos gimimo sukaktis. O ir nemažiau svarbi 50 metų nuo rašytojo-pedagogo Julijono Lindės-Dobilo mirties sukaktis. Ieškotume bent mūsų spaudoje straipsnių apie abu mūsų kultūrininkus. Jie to tikrai verti!

Gruodžio 6 d. minime mūsų garsaus istoriko-120 metų mirties sukaktį. 120 metų mirites sukaktį. Šis "vargo pelė" atidavė visą savo gyvenimą Lietuvai išgarsinti kitų tautų tarpe ir rašė mūsų pačių pasididžiavimui. Aušrininkams jis buvo jų idėjų pirmatakas.

Gruodžio 16 d. sukanka 40 metų nuo rašytojo prof. Juozo Albino Herbačiausko mirties. Jis gimęs 1876 m. Lankeliškiuose, Vilkaviškio apskr., o miręs 1944 m. Krokuvoje. Profesoriavo Vyt. Didžiojo universitete Kaune, dėstydamas lenkų kalbą

ir literatūrą. Tai pirmasis mūsų literatūroje pasireiškęs novatorius, naujų kūrybinių idėjų vykdytojas, ekscentrikas ir beletristinių essay rašytojas, kovojęs prieš esamą nuvalkiotą literatūrinę formą, ieškojęs naujų idėjų poezijoje ir prozoje. Jo kūryboje daug mistinio elemento, fantazijos, dvasių, velnių... Kūriniai: 1907 m. jo redaguotas almanachas "Gabija", 1908 m. beletristikos rinkinys "Erškėčių vainikas". Dalyvavo su savo poezija suvalkiečių poetų antologijoje "Sudūva" (1924) ir 1929 m. išleides garsųjį savo "mistinių nuotykių" rinkinį "Dievų šypsenos". Rašė mūsų periodikoje (Barė, Gaisuose, N. Romuvoje, Lietuvos Studente, Liet. Žiniuose...) literatūros, kritikos straipsnius ir visuomeninėmis aktualijomis.

Neužmirškime, kad gruodžio 25-tąją — kūčių dieną — sukanka vieneri metai, kai Romoje mirė ilgametis Lietuvos diplomatijos šefas ir pasiuntinys Stasys Lazoraitis.

Paminėkite ir prisiminkime tuos, kurie paliko mums savo darbų pėdsakus šiame besikeičiančiame, nepastoviam ir verdančiame pasaulyje, kurie kūrė savo tautiečiams, o laikas įamžino juos istorijon. Savo atlikta misija jie visi šviečia mums, kaip šviesos žvaigždės laiko erdvėje!

MUZIKINIO VEIKALO KONKURSAS

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba skelbia muzikinio veikalo konkursą. Veikalą atliks jungtinis mišrus choras su solistais Septintosios Dainų šventės programoje, 1986 metais. Veikalo apimtis ne daugiau 15-20 minučių.

Pirmoji premija \$3,000; antroji — \$1,500. Jury komisija bus paskelbta vėliau. Konkurso terminas 1985 m. gegužės mėn. 30 d.

Konkurso reikalais kreiptis į Dr. A. Butkų, 2370 Canterbury Rd., University Hts., Ohio 44118. Telef.: (216) 932-9944.

WANTED
JOURNEYMEN PRESSMEN
Medium size, high quality sheet fed printing company has immediate openings for journeymen pressmen. 5-10 years experience required preferably on a Komori press.
PROGRESSIVE PRINTING CO.
4505 LEXINGTON AVE.
JACKSONVILLE, FLA. 32210
904-388-0746 (45-51)

WANTED JOURNEYMEN
or 1st CLASS SKILLED
TOOL AND DIE MAKERS
FIXTURE MACHINE BUILDERS
...STEEL RULE DIEMAKERS...
MACHINIST/BORING MILL
Excellent opportunity, competitive wages, paid holidays, medical, dental, pension, & profit sharing, respond to:
SPEARHEAD AUTOMATED SYSTEMS
41211 Vincent Ct.
Novi, Mich. 48050 (43-49)

DR. ALINAI LIPSKIENEI

mirus, vyrui Dr. ANTANUI LIPSKIUI, sū-

nums Dr. DONALDUI ir Dr. EDMUNDUI

ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą

Pasaulio ir Amerikos
Lietuvių Gydytojų Sąjunga

DR. ALINAI RAUBAITEI LIPSKIENEI

mirus, jos liūdinčiam vyrui, Dr. ANTANUI LIPS-

KIUI ir sūnums reiškiamo gilią užuojautą

Roma ir Danielius
D e g e s i a i

Mano jaunystės dienų draugei ir tolimosio gyvenimo bičiulei

A. A.

ALINAI LIPSKIENEI

mirus, giliausią užuojautą reiškiu jos vyrui

dr. ANTANUI LIPSKIUI, sūnums ir visiems

artimiesiems

Aurelija Balašaitienė

A. A.

JONUI SANKALUI

mirus, jo seseriai, žalgirio šaulių kuopos na-

rei, STELLAI SANKALAITEI, motinai RO-

ŽEI reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liū-

dime

Žalgirio šaulių Kuopa

A. A.

STANISLOVUI ČIURLIONIUI

Lietuvoje mirus, jo seserims KASEI MAR-

TUVIENEI ir ALDONAI NARUSIENEI ir

jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą ir kar-

tu liūdimė

E. K. Gaižučiai

A. J. Kazėnai

K. S. Lazdiniai

A. Mackuvienė

KŪRYBA IR MOKSLAS

Dr. J. Jakštas

Dr. Jonas Šliupas dabarties žvilgsniu

Jo mirties keturiasdešimtį minint

Kiekviena asmenybė yra neatskiriama susieta su savo laiko istoriniu vyksmu. Kiekvienas asmuo yra savo laiko vaikas ir paženklintas jo žymėmis. Tačiau asmuo įėjęs į istoriją tampa lyg iškeltas iš savo laiko ribų ir pasidaro antlaikine asmenybe. Jis pripažįstamas gyvenęs visiems laikams, ne tik savo. Tokiems žmonėms tinka žinomas Goethes aforizmas: "Kas gyveno savo laikams, gyveno visiems laikams". Kam

ne kam, o ypač Šliupui tinka šis aforizmas.

Dr. Jonas Šliupas, miręs Berlyne (1944. XI. 6) siautėjusio karo audroje, prisimintinas mums išeiiviams šiame jo mirties keturiasdešimt metų dël jo svajoto ir kovoto to paties tikslo (jo vartoto žodžio me-rio), kurio ir mes išeiivijoje organizuotai siekame: Lietuvos laisvės. Juk mūsų politinių bei visuomeninių organizacijų programose skaitome įsirašytą tikslą — kovoti dël Lietuvos nepriklausomybės, t. y. laisvės. Tas pats tikslas kartojamas ir mūsų viešuose sambūriuose. Tad mūsų išeiivijoje siekiama to paties, ko siekė ir Šliupas nuo jaunystės iki žilos senatvės.

Augęs šeimoje, kur galėjo sueiti į sąlytį su knygomis ir raštais ir namuose išmokęs lietuviškai skaityti, tapo knygų mylėtoju ir jų skaitytoju. Savo autobiografijoje rašo: "Dabar jau paėmė mane nesuvaldomas noras knygeles skaityti". Kai tėvai pastebėjo šį vaiko polinkį, tai nusprendė leisti mokytis, tikėdamiesi susilaukti gero kunigėlio. Jam ir patiko tėvų puoselėta viltis, nes tikėjosi kunigu pastojęs, galėsias rašyti knygas. "Maniau sau, kad rašysiu, tai rašysiu knygas; bent vaikai ir suaugę žmonės turės ką skaityti, ne taip, kaip dabar aš".

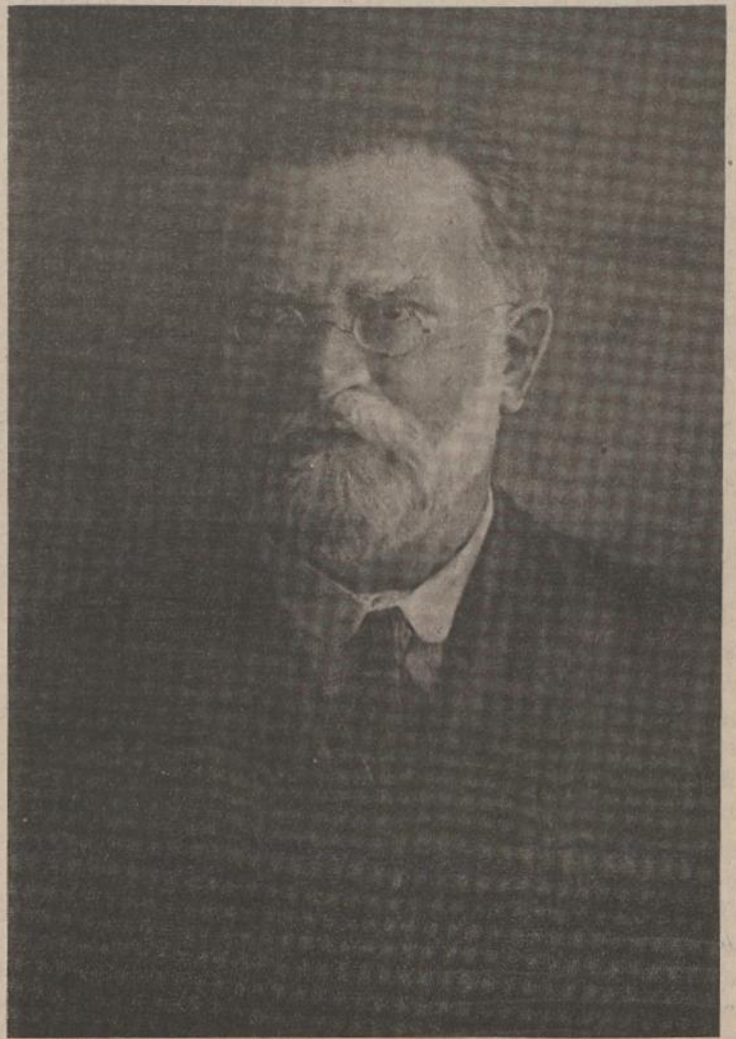
Su tokia bibliofiliška dvasia pradėjo Šliupas gimnazijos mokslus Mintaujoje. Savo knygynį troškulį tenkino šešiolikmetis gimnazistas išsirašydamas knygas lietuviškas iš Mažosios Lietuvos, jų tarpe Donelaičio Metus, Šleicherio Lietuvos kalbos vadovą. Net ėmė prenumeruoti kalbininko Friedricho Kuršaičio leistą laikraštį Keleivį. Laikraštis, kad ir lietuviškas, nebuvo jam prie širdies, nes "vokiečių valdžios užmačioms tarnaujantis", t. y. abejingas lietuviškiems reikalams. Nuo lietuviškų knygų Šliupas pakrypo į lietuvišką veiklą pajutęs pažemintą lietuvių padėtį tarp kitų tautybių moksleivių.

Mintaujos gimnazijoje mokėsi 4 tautybių moksleiviai: vokiečių, lenkų, latvių ir lietuvių. Kiekvienos tautybės moksleiviai skyriumi laikėsi ir savybėje bendravo. Turėjo savas organizacijas ir gimnazijoje su savais renginiais pasirodydavo. Arčiau lietuvių buvę

latviai turėjo visokių draugijų, skaitė savus laikraščius. Lietuviai, pasklidę tarp kitų moksleivių, jokios organizacijos neturėjo. Jie buvo nepastebimi, nežymi, pažeminta tautybė. Niekas jos nepaisė nei mokykloje, nei bažnyčioje. Moksleivis Šliupas pajuto pažemintųjų lietuvių padėtį ir paskutinio karo metu parašytoje autobiografijoje šiaip byloja: "Ikvėpimą kovoti įsigijau dar besimokindamas Mintaujoje, kur aš matydavau latvius turint savus laikraščius, kiekvienais metais švenčiant tūlas giesmių ir tautiškas šventes. Aš svajodavau, kodėl gi lietuviams viskas draudžiama? Taip gi lenkų patriotizmas man smigo į akis. Jie turėjo savo biblioteką ir atlaikydavo susirinkimėlius; o lenkų ponija keldavo pobūvius su šokiais ir užkandžiais bent kelis kartus metuose. Mes gi lietuviai, nors ir buvome būrelis, nieko tautiško neturėjome... Katalikų bažnyčioje būdavo lenkų ir latvių kalboje pamokslai. Mūsų kapelionas ir mokiniamis nesakydavo lietuviškų pamokslų ir gimnazijoje dėstė tai vokiškai, tai lenkiškai, nors lenkų ten keli buvo, o visi kiti lietuviai".

Taip Šliupas jau gimnazijoje užsigrūdinęs veikti, prikelti svetimybių, ypač lenkų, užgožtą lietuviybę, nuvyko 1880 m. studijuoti į Maskvą. Po jo atvykimo tuoju atsirado universitete lietuvių studentų draugija. Šliupas, tiesa, nesako buvęs jos steigėjas. Tik šiaip kalba jos pradžią prisimindamas: "Mes lietuviai įsikūrėme savo draugiją, dažnai susiedavome pasiginęti dël ypatingų klausimų ar paskaitėle atlikti ir galiaus leidome hektografuotą Aušrą lavinimuisi tautiškoje kalboje".

Apie Šliupą ir Maskvos lietuvių studentų būrelį turime mūsų rašomosios kalbos kūrėjo J. Jablonskio liudijimą. Savo atsiminimuose jis rašo, kad nuvykęs studijuoti į Maskvą radęs Lietuvos būrelį ir jam ypač krito į akį studentas Šliupas, kuris jam atrodė "visų kruopščiausias ir visų darbščiausias". Kitoje vietoje jis rašo: "Gyvenimas Maskvoje tarp lietuvių draugų, kurių tarpe radau jau J. Šliupą, tuoju perdirbo mane — po kiek laiko jaučiausi jau visas, "lietuvis". Jablonskio prisipažinimas greitas persilaužimas

Dr. J. Šliupas

įvyko studentų būrelio poveikyje, to būrelio, kurio dvasiniu vadu ir įkvėpėju buvo Šliupas.

Po dvejų studijų metų Šliupas sumojo panaudoti vasaros atostogas vykti į Mažąją Lietuvą (1882). Kas jį ten traukė? Savo atsiminimuose jis sakosi važiuavęs "susipažinti su Prūsų Lietuva ir ištirti, ar mes negalėtume Aušros (reikia suprasti maskviškos Aušros) užrubežyje spausdinti". Jei jo atmintis patikėtina, tai jis laikytinas pirmuoju Prūsų Aušros sumanytoju. O to laikraščio leidimo klausimą tuo metu kėlė ir kiti mūsų veikėjai, kaip Basanavičius, Višteliauskas. Gal dar daugiau rūpėjo Šliupui pažinti M. L. su jos lietuviais. Jie turėjo kelis laikraščius, buvo tyrinėjama jų kalba, tautosaka, praeitis. Pirmą nuvyko į Tilžę, kur susitiko su Lietuvių literatūros draugijos nariais, nes pats buvo tos draugijos narys. Nors draugija buvo vokiška, tačiau Šliupui artima, nes lietuviškus dalykus tyrinėjo. Iš Tilžės nukako į Ragainę, kur vienoje spaustuviėje gavo progos susipažinti su M. Jankumi, lietuviybei triūsiančiu jaunuoliu. Iš jo patyrė, kad Basanavičius ir Višteliauskas susirašinėja su M. Lietuvos laikraštinkais lietuvių spaudos reikalais. Šliupas apsidžiaugė taja žinute ir toliau važiuojo į Klaipėdą. Čia turėjo malonų susitikimą su tada žinomu laikraščio Lietuviškos Ceitungos leideju Martynu Šernumi. Jo asmenyje Šliupas rado pamaldų lietuvi, didelį patriotą. Jis džiaugėsi Šliu-

po sumanymu leisti Aušrą ir jam patiko parinktas vardas. Galimas daiktas, kad Šliupo apsilankymas M. L. ir pagreitino Aušros išleidimą 1887 m. Gavęs iš Šerno lietuviškų raštų pirktinai ir dovanai, apsitūlojo jais kūną, kad per sieną pervežtų, grįžo namo ir baigė atostogas. Pradėjo trečių metų studijas Petrapilio universitete. Čia ir griebėsi lietuviško darbo šalia studijų. Neilgai truko studijos šiame universitete. Gruodžio mėn. kilo studentų riaušės, į kurias ir jis įsimaishė. Šliupas atsidūrė areštuotųjų studentų būryje. Areštuotus nuvarė į kalėjimą, kur Šliupas sunkiai susirgo. Policija nusprendė, užuot perkėlus jį į ligoninę, ištremti į gimtąją pasienį etapo keliu. Tuo pačiu metu buvo išbrauktas iš studentų tarpo.

(Bus daugiau)

MACHINIST 1ST CLASS
Aircraft Precision Gear Mfg.: set up and operated: Gear Hobbing, Shaping & Grinding, (Reishauer), cylindrical Grinding, internal, external, thread grinders, Engine, Turret and Chucking, lathes. Located Eastern Queens.
Call 718-592-7106 (44-50)

ENGINEERING Manager

For San Francisco Bay Area metal stamping company. ME required with heavy press, tool and die, quality control, cost estimating and tool design experience. Good communication skills a must. Excellent salary and benefit program. Send resume to Gilro Stamping Co., 2915 Ford St., Oakland, CA. 94601-2883 Attn: Personnel.

WANTED

EXPERIENCED PRESSMAN

Medium sized commercial printing company in Denver seeking a qualified pressman for chief 17-2 color an Harris 25 single color. Steady work & benefits.

For more information call or write: 303-344-9995

CHAMBERS PRINTING INC.

15270 E. 6TH AVE.
AURORA, COLORADO 80011
(45-51)

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

VYSKUPO BALTAKIO VIESNAGĖ CHICAGOJE

Padėkos dienos savaitę ir gausius Chicagos lietuvių renginius, praturtino vyskupo Pauliaus Baltakio viešnagė. Visą pilną savaitę (XI. 19-26) naujasis ganytojas Paulius Baltakis, OFM, praleido Chicagoje, susipažindamas su lietuvių veikla, lietuviškomis parapijomis, lietuviais kunigais, vienuolijomis, leidyklomis ir t.t.

Pirmadienį, tik pasiekęs Chicago, apsilankė Margučio studijoje, vadovaujamoje Petro Petručio ir savo viešnagės tikslus paskelbė radijo bangomis. Tai pirmas atvejis, kad ganytojas ar kitas kuris bažnyčios hierarkas būtų su tiek daug dėmesio ir laiko susipažinti su organizacijų vadovais ir savo akimis pamatyti jų būstines. Vakarieniavo šv. Kryžiaus ligoninėje pas vyskupą Vincentą Brizgį. Čia dalyvavo ir švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos kunigai bei ligoninės kapelionai.

Antradienį (XI. 20 d.) vysk. P. Baltakis praleido Kunigų vienybės Chicagos provincijos, pirmininkaujamos kun. dr. Igno Urbono, sušauktame seime šv. Antano parapijoje Cicero, kur klebonauja jaunas klebonas kun. Jurgis Šarauskas. Čia susirinkę 34 lietuviai kunigai pasveikino naująjį ganytoją ir pažadėjo visokeriopą paramą pastoraciniame darbe. Po to, vyskupas atskleidė savo planus, pasitikėdamas kunigų ir žmonių pagalba, nes jo darbo laukas yra platus, o kelionės užims didelę laiko dalį ir bus išlaidingos.

Trečiadienis (XI. 21 d.) buvo skirtas lankyti lietuviškas įstaigas ir susitikti su organizacijų vadovybėmis. Vysk. P. Baltakis, lydimas kun. J. Borevičiaus,

SJ, po valandėlę laiko praleido ALTe, BALFe, Lietuvių Fonde, Lietuvių bibliotekos leidykloje, leidžiančioje Lietuvos bažnyčių knygas, Morkūno spaustuvėje, socialinių reikalų raštinėje, Lietuvos genealiniame konsulate, PLB valdybos būstinėje. Pietavo lietuviškoje Nidos valgykloje. Apsilankė ir arkivyskupijos raštinėje, susitiko su kardinolu Joseph Bernardin. Čia jį atlydėjo vysk. V. Brizgys, kun. J. Šarauskas ir kun. A. Saulaitis, SJ. Dar stabelėjo seniausioje lietuvių šv. Jurgio parapijoje. Marijonų namuose dalyvavo ekumeninio būrelio svarstybose, sutiko su Jaunimo centro ir Cicero maldos būrelių nariais.

Ketvirtadienį (XI. 22) vysk. P. Baltakis atnašavo, Padėkos mišias Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Parke, lankė priemiesčiuose gyvenančius lietuvių veikėjus, dalyvavo A. Landsbergio Onos veido pastatyme.

Penktadienį (XI. 23) Jaunimo centre vyko konferencija, susitikimas su kardinolu J. Bernardin, susikauptimą valandėlę ir visuomenės pabendravimas su vysk. P. Baltakiu kavinėje. Čia vysk. P. Baltakis pasveikino Jaunimo centro valdybos pirm. Irena Kriaučeliūnienę ir JAV LB Vidurio vakarų apyg. pirm. Kazys Laukaitis. Vysk. P. Baltakis savo žodyje išreiškė padėką už jo nuosirdų priėmimą ir prašė padėti užsibrėžtus darbus įvykdyti.

Šeštadienį (XI. 24) vysk. P. Baltakis praleido Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos konferencijoje Marijos auditorijoje. Vakare, iškilmingas mišias atnašavo švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke.

Sekmadienį (XI. 25) iš

ryto, Cicero šv. Antano bažnyčioje, vysk. P. Baltakis atlaikė mišias ir pašventino naujai uždėtus parapijos pastatams stogus bei dalyvavo priėmimo. Po pietų atvyko į LKB Kronikos VII-to tomo sutiktuves Jaunimo centre, pasakė kalbą ir susitiko su lietuvių kavinėje prie užkandžių stalo.

Pirmadienį, aplankęs Draugo redakciją ir spaustuvę, išskubėjo į lėktuvą ir grįžo į savo būstinę New Yorke.

Tai labai bendrais bruožais užregistruotas vyskupo Pauliaus Baltakio atsilankymas Chicagoje. Per savaitę susipažino ir susikalbėjo su organizacijų vadovais ir susidarė bendrą vaizdą apie Chicagos lietuvių kultūrinį, švietimo ir visuomeninį gyvenimą. Užklaustas, kodėl pasirinko savo nuolatinei būstinei New Yorką, trumpai atsakė: pranciškonų vienuolynas suteikė pastogę, o kun. K. Pugevičiaus vadovaujamas ir moderniais pagrindais tvarkomas informacijos centras, pažadėjo talką, ko kitur negalėjo gauti.

Vyskupas Paulius Baltakis kviečia lietuvių kunigus, seseles ir pasauliečius prisidėti prie jam pavestų pareigų palengvinimo. Buvo sudarytos komisijos, darbo būreliai ir patarėjų rateliai. Jei suorganizuota talka veiks, tai vyskupo darbą palengvins.

Linkime, kad vyskupo geri norai ir prašymai išsipildytų.

Viešnagės metu vyskupą Paulių Baltakį globojo tėvai jėzuitai.

LKB KRONIKOS VII TOMO SUTIKTUVĖS

Padėkos savaitgalio renginių srautas užbaigtas LKB Kronikos VII-to tomo sutiktuvėmis ir vyskupo Pauliaus Baltakio pagerbtuvėmis. Renginyje įvyko 1984. XI. 25 d. Jaunimo centro didž. salėje, Chicagoje. Juo pasirūpino Lietuvos Kronikos s-gos valdyba ir renginių komitetas. Į salę įėjimas buvo nemokamas, bet prisirinko tik apie 350-400 žmonių, beveik išimtinai vyresniojo amžiaus.

Atidarė pirm. Stasys Vagnūnas ir programai vadovauti pakvietė Juozą Polikaitį. Susikaupimo minute pagerbti mirusieji KRONIKOS skelbėjai, platintojai ir rėmėjai, anoje uždangos pusėje ir čia.

Kun. Kaizmieras Kuzminskas pasveikino dalyvaujantį vysk. P. Baltakį ir papasakojo apie Kronikos leidimo ir finansavimo sunkumus. Lietuvių kalba išleistas LKB Kronikos VII stambus tomas. Kronika leidžiama ispanų, prancūzų, vokiečių ir portugalų kalbomis. Siuntinėjama vyskupams, vyriausybų nariams, parlamentarams, vie-

nuolijoms, Jungtinių tautų ambasadoriams, spaudai, radijui ir kitiems vadovaujantiems asmenims. Gaunama gražių atsiliepimų ir padėkos laiškų. Šis milžiniškas darbas reikalauja ir didelių išlaidų, kurių KRONIKOS sąjunga neturi, o tenkinasi gaunamomis aukomis bei palikimais. Dirbama talkos būdu, be atlyginimo. Kalbėtojas nepamino ar vyskupai ir kiti, siųsdami padėkos laiškus, prideda ko ką nors auką, nes puikiai žino, kad tokie leidiniai nenukrenta iš dangaus, o yra labai išlaidingi. Nors kalbėtojas nepamino, bet atrodo, ir mūsų fondai bei veiksniai paramos neteikia, o jei ir duoda, tai nereikšmingas sumas. Kronika skleidžiama svetimomis kalbomis, dažnai atlieka ambasadorių darbą ir supažindina su esama okupuotos Lietuvos padėtimi. Kronikoje ryškiniami tikėjimo ir žmogaus teisių pažeidimai, dėl ko rūpinasi visos demokratinės valstybės. Visi turėtumėm Kronikų leidimą dosniau remti.

Gen. konsulė Juzė Daužvardienė oficialiai pasveikino lietuviams skirtą vyskupą Paulių Baltakį ir palinkėjo ištvermės ganytojiškame darbe. Pasidžiaugė LKB Kronikos VII-ju tomu ir stebėjosi kun. K. Kuzminsko ryžtu, kantrybe ir ištverme, skleidžiant informaciją apie tikinčiųjų persekiojimą ir žmogaus teisių laužymą okupuotoje Lietuvoje. Tai tikras stebuklas, kad sovietinio režimo ir KGB teroro sąlygos, gali LKB Kronika pasirodyti ir mus pasiekti.

Visa eilė sveikintojų džiaugėsi ne tik Kronikos nauju tomu, bet ir naujai paskirtu vyskupu Pauliu Baltakiu. Reikšmingas paskutinio sveikintojo kun. dr. Igno Urbono, Kunigų vienybės Chicagos provincijos pirmininko pareiškimas, kad abi Kronikos, leidžiamos anglų kalba šiaurinėmis New Yorke ir Lietuvos Kronikos sąjungos Chicagoje, bus vienodai remiamos (kaip žinome, anksčiau taip nebuvo).

Antras įdomus pasiūlymas buvo ALTos pirm. T. Blinstrubo. Jis asmeniškai paskyrė Kronikos s-gos valdybai 100 dol. ir prašė sudaryti fondelį, iš kurio būtų duodamos premijos tam jaunimui, kurie papasakotų seno tomo turinį.

Knyga stambi, gražiai išleista, o ar daugelis jaunuolių ir suaugusių ją paskaito?

Apie LKB Kronikos VII-tą tomą kalbėjo gyvas liudininkas, prieš penketą metų atvykęs iš ok. Lietuvos, buvęs kunigų seminarijos auklėtinis ir sovietinių Gulagų įnamis, inž. Povilas Vaičekas. Jis trumpai ir vaizdžiai nušvietė tenykš-

tę tautiečių padėtį ir Kronikos bei kitų pagrindinio leidinio leidimo sąlygas, supažindino su knygos turiniu ir čia sutinkamais finansiniais sunkumais.

Kronikos trumpą ištrauką paskaitė jaunuolis Albertas Kerelis.

Akademine dalį užsklendė vyskupas Paulius Baltakis, pareiškdamas savo palankią nuomonę Kronikos leidėjams, dėkojo už jo malonų priėmimą ilgesnės viešnagės metu. Prašė visokeriopos talkos ir paramos pastoraciniame darbe.

Visiems programos dalyviams Kronikos VII tomą įteikė Kerelių atžalynas — Daina ir Albertas.

Meninėje dalyje solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, akompanuojant Alvydei Eitutytei, padainavo keletą dainų solo ir duetu. Pirmąją dainą — Jubilate (muz. J. Zangel), skyrė vyskupo garbei, o susirinkusieji atsistojo išklausė ir pagerbė savo ganytoją.

Chicagos kanklių ansamblis, vad. Emilijos Sakdolskienės, pakankliavo keletą dainų.

Solistai ir kanklininkės susilaukė karštų katučių, o rengėjai apdovanojo gėlėmis.

Po programos, užtrukusios beveik 3 val., kavinėje pasivaikšio ir pabendravo su mūsų visų vyskupu Paulium Baltakiu.

Lietuvos katalikų bažnyčios Kronikos VII-me tome telpa 1981-83 m. pogrindyje išleisti šiasuviniai Nr. 50-59. Išleido Lietuvos Kronikos sąjunga, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill., U.S.A. Spaudai paruošė M. Morkūno spaustuvė, o spaudė Kingsport Press, Kingsport, Ten., 1984 m. Knyga turi 741 psl., kietais viršeliais, kaina 7 dol.

TORONTO GINTARAS ŠOKO IR DAINAVO CHICAGOJE

Į Padėkos savaitgalio renginių srautą įsijungė ir Toronto lietuvių jaunimo ansamblio GINTARO koncertas, įvykęs lapkričio 24 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Šį koncertą ruošė Chicagos tautinių šokių grupė Grandis, vadovaujama ilgametės mokytojos Irenos Smieliausienės.

Gintariečiai ne tik šoka, bet dainuoja ir muzikuoja. Dainininkių grupę sudaro septynios mergaitės, kurioms toną duoda akordeonistė A. Biskytė. Joms talkina ir solo dainuoja Rimas Paulionis, praturtinęs programą savo sodriu balsu. Šokėjų atvyko 28 poros, pašokusios 13 tautinių šokių. Ypatingo dėmesio sulaukė paskutinis šokis — aštuonytis, pasižymėjęs įvairiomis figūromis, gražiais perėjimais, tiksliais ir greitais judėjais.

KASA

Lietuvių Federalinė Kredito Unija

CHICAGO - NEW YORK - ST. PETERSBURG

AKTYVAI 31,000,000 DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:	TAUPYMO CERTIFIKATAI		
	SUMA	TERMINAS	KURSAS
MARQUETTE PARKE 2615 West 71st St. Chicago, IL 60629 312-737-2110	\$500	3 mėn. 6 mėn. 1 metų	9.50% 10.50% 10.60%
Savaitės dienomis: 10:00-6:00 Ketvirtadieniais iki 7:00 Šeštadieniais: 9:00-2:00	-19,999	2 metų 3 metų	10.70% 10.75%
CICERO 1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 312-656-2201	\$20,000	3 mėn. 6 mėn. 1 metų	9.75% 10.75% 10.90%
Antr. 9:00-12:00 Ketv. 3:00-6:00 Sešt. 9:00-12:00	-49,999	2 metų 3 metų	10.95% 11.00%
New York tel.: 212-441-6799	\$50,000 ir daugiau - pagal susitarimą		
St. Petersburg: 813-367-6304	IRA - 11% [metinis pieaugis 11.462%]		
	TAUPOMOJI SASKAITA - 9.0% (metinis prieaugis 9.42%)		
	SKOLINĖ tik savo nariams žemesniais nuošimčiais ir geresnėmis sąlygomis.		
	KIEKVIENA SASKAITA IKI \$100,000 APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS		

LIETUVOS KARIUOMENĖ MŪSŲ LAISVĖS GYNEJA *J. Varčius*

Lietuvos kariuomenės atsteigimo 66 metų sukaktis buvo iškilmingai paminėta Toronte š. m. lapkričio 25 d., sekmadienį, kurį surengė VI. Pūtvio šaulių kuopa. Pamaldos už žuvusius karius įvyko 11 val. r. Lietuvos Kankinių šventovėje, kuriose dalyvavo su vėliavomis kuopos uniformuoti šauliai ir Katalikų moterų draugijos narės, pasipuošusios tautiniais rūbais. Mišias koncelebravo kun. dr. Gutauskas ir kun. dr. Pr. Gaida. Atitinkamą pamokslą pasakė kun. J. Staškus. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. J. Go- vėdo.

Pagrindinis minėjimas vyko Toronte Lietuvių namuose, prasidėjęs 3 val. p. p. Dalyvavo per 350 tautiečių. Iškilnės pradėtos VI. Pūtvio šaulių kuopos, estų ir latvių veteranų, Lietuvos savanorių kūrėjų, skaučių "Šatrijos" ir "Baltijos" šaulių kuopos vėliavų įnešimu, kurios buvo išrikiuotos salėje prie scenos. Orkestrui sugrojus Kanados himną, VI. Pūtvio šaulių kuopos pirm. St. Jokūbaitis pasakė įžanginę kalbą, apibūdinęs šios šventės prasmę ir tikslą. Ev. kun. P. Dilys sukalbėjo minėjimui skirtą invokaciją, kurią padėdėjo orkestras, pagrojęs "Marija, Marija".

Minėjimui vadovavo pirm. St. Jokūbaitis, kuris po įžanginės dalies supažindino publiką su dalyvaujančiais estų, latvių ir lietuviškų organizacijų svečiais. Minėjime dalyvavę kūrėjai savanoriai St. Banelis, VI. Kazlauskas, St. Paciūnas ir A. Zubrys buvo pagerbti prisegtais gėlių žiedais. Sveikinimo kalbas pasakė Lietuvos gen. konsulas dr. JJ. Žmuidzinai, estų ir latvių veteranų atstovai.

Pagrindinis iškilnių kalbėtojas Trento universiteto prof. R. Vaštoka skaitė turiningą paskaitą apie Lietu-

vos kariuomenės atsteigimą ir jos reikšmę kovose dėl laisvės praeityje ir dabartyje. Prelegentas paskaitos įžangoje priminė, kad Lietuvos kariuomenės atsteigimo sukakties minėjimas yra skiriamas pagerbti tuos vyrus ir moteris, kurie tautos laisvę statė aukščiau už savo gyvybę. Jie paaukojo savo dabartį už tautos ateitį, kurie beviltiškoje kovoje neprarado vilties ir savo gyvybių aukomis nurodė mums kelią į šviesesnę mūsų tautos ateitį. Iš praeities kovų aukų turime semtis stiprybės ir ryžto, nes laisvės kova nėra baigta. Nors

Prof. dr. R. Vaštoka skaito paskaitą Lietuvos kariuomenės minėjime Toronte.
S. Dabkaus nuotr.

ginklai pasikeitė, mūsų dabarties kova yra tęsinys tų pačių pirmųjų laisvės kovų tikslų.

Antroje paskaitos dalyje prof. dr. R. Vaštoka analioz 1918-20 m. Lietuvos beviltišką padėtį, kai bolševikai iš rytų, bermontininkai iš šiaurės ir lenkai iš pietų veržėsi į mūsų gimtąjį kraštą tikslu sunaikinti laisvės siekimus. Tik mū-

Lietuvos kariuomenės sukakties minėjime Toronte Lietuvių namuose dalyviai. Iš kairės pirmoje eilėje: spaudos atstovai — St. Varanka ir J. Varanavičius-Varčius, prof. dr. R. Vaštoka, ev. kun. P. Dilys ir kūrėjas savanoris St. Paciūnas.
S. Dabkaus nuotr.

sų jauni vyrai, susibūrę į savanorių būrius, be jokio raginimo pradėjo ginti Lietuvą. 1918 m. lapkričio 23 d. silpna Lietuvos vyriausybė išleido įsakymą kurti kariuomenę ir ministerio pirmininko M. Šleževičiaus 1918. XII. 27 atsišaukimas į tautą padarė gilų įspūdį lietuviškoms širdims. Sujudėjo visa Lietuva. Vyrai paliko savo gimtuosius namus, apsiginklavę savais primitiviais surūdijusiais šautuvais, apsirūpinę savo maistu ir drabužiais, stojo į Lietuvos kariuomenę savanoriais, kurie pirmieji, negalėdami savo gyvybės, pradėjo sunkią kovą su Lietuvos nepriklausomybės priešais. Juos rėmė susiorganizavę šauliai, užfrontė veikiantieji partizanų būriai ir visi Lietuvos gyventojai. Didelėmis aukomis buvo apginta Lietuvos nepriklausomybė, tik liko neišlaisvinta mūsų krašto sostinė Vilnius. Pasibaigus kovoms. Lietuva kiekvieną dieną šviesėjo, jaunimas kariuomenės tarnyboje sustiprėjo kultūriškai ir tautiškai ir buvo pasiruošęs ginti savo kraštą.

Po 22 metų laisvės, Lietuva II Didžiojo karo vyksme vėl buvo paversta bol-

ševikų, nacių ir vėl bolševikų, kurie jau daugiau 40 metų naikina mūsų kraštą žiauriausiomis teroro priemonėmis. Nors mūsų kariuomenė buvo sunaikinta pirmomis bolševikų okupacijos dienomis, bet jos paliktas testamentas mylėti savo kraštą ir ginti jos laisvę pokario metais buvo apleistas 50 tūkstančių žuvusių vyrų bei moterų partizanų krauju ir keletos šimtų tūkstančių tremtinių kančiomis Sibiro taigose.

Trečioji paskaitos dalyje prelegentas nagrinėjo mūsų tautiečių pareigas išeivijoje. Šiandien kova dėl Lietuvos nepriklausomybės vyksta ne su šautuvu, bet su idėja. Mūsų ginklas yra ne fizinis, bet moralinis. Šios kovos arena yra plačioji pasaulio sąžinė. Kovojame ne mes vieni, bet visa Rytų Europa, paversta Rusijos imperijos. Pasaulio istorijos eigoje visos imperijos, diktatūros žuvo. To neišvengs ir sovietinė imperija.

Mūsų išeivijos pagrindinis uždavinys yra išlaikyti savo tapatybę, savo tautinį jausmą, neprarasti tikėjimo mūsų tautos nepriklausomybės atstatymu. Pavergtoje Lietuvoje dvasinis tautiečių atsparumas yra stiprus ir tautinis pasipriešinimas nesusilpnėjęs. Mūsų pareiga išeivijoje neduoti priešui ramybės, neleisti sovietinei diktatūrai veikti tyliai ir slapta. Privalome demaskuoti priešą vykdomą mūsų tautos naikinimą, nuolat informuoti apie tai laisvąjį pasaulį, belstis į tarptautinę sąžinę su tiesa, su faktais, su idėjomis, kad padarytos skriaudos būtų atitaisytos ir teroru įvesta vergija būtų panaikinta. Jei šiuos uždavinius atliksime, tai išeivija pateisins savo egzistenciją kaip lietuvių kovoje dėl Lietuvos laisvės.

Oficialioji dalis, užtrukusi valandą, buvo užbaigta Lietuvos himnu. Po trum-

pos pertraukos vyko koncertas, kurį atliko estų dūdų orkestras "Estonia" ir mūsų torontieškas solistas Algis Simanavičius. Tai buvo maloni staigmena minėjimo dalyviams, nes pagrindiniai koncerto atlikėjai buvo mūsų to pačio likimo draugai kaimynai, kurie paruošė lietuviškų dainų, maršų programą. Orkestre grojo 23 muzikantai įvairiais instrumentais: klarnetais, trumpetėmis, fleitomis, saksofonais ir kitais.

Koncertą pradėjo orkestras populiariu muz. B. Jonušo maršu "Romovėnai žengia". Po nuotaikingo maršo, solistas A. Simanavičius, pritariant orkestrui, padainavo muz. M. Petrausko "Kur tas šaltinėlis", R. Rodgers "Prieblandoje žavingoj" ir G. Verdi operos "La Traviata" ariją "Palikau tėvų kapus". Antrą koncerto dalį sudarė orkestro atliktas lietuvių dainų popuri "Trimito aidai", kurių muziką instrumentavo A. Pralgus. Šis orkestras daugeliui priminė nepriklausomos Lietuvos šaulių reprezentacinius orkestrus, kurie dalyvavo ne tik iškilmingų švenčių eitynėse, bet ir suruošdavo gražius koncertus parkuose bei salėse.

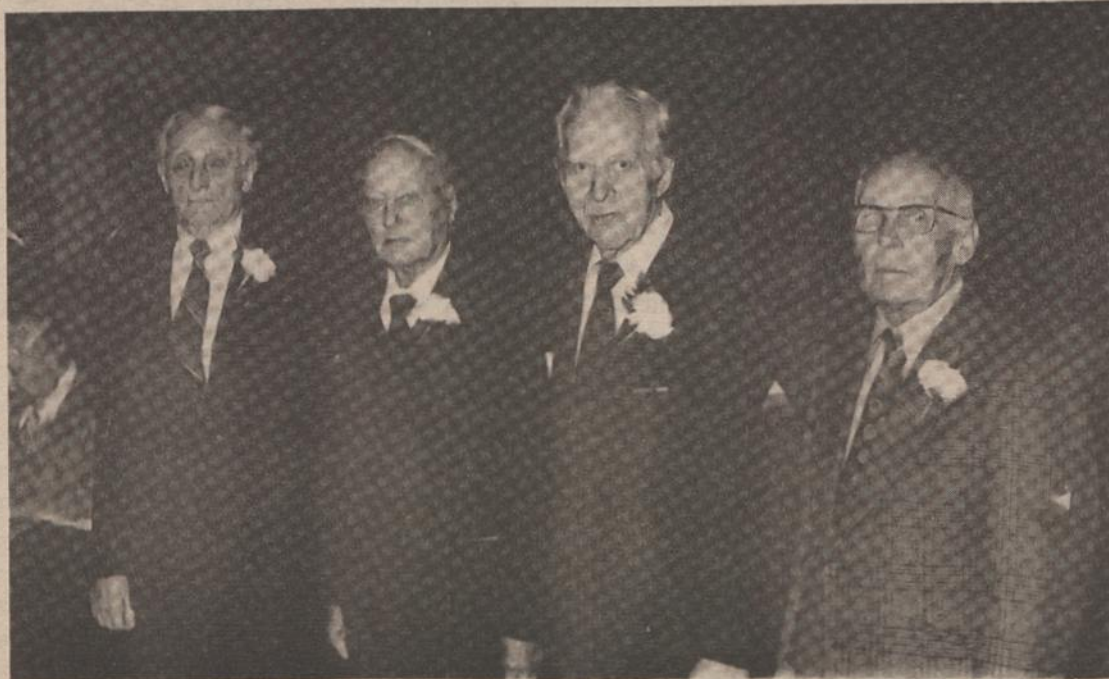
Programos atlikėjams širdingą padėką pareiškė programos pranešėjas pirm. St. Jokūbaitis ir publika audringais plojimais. Minėjimo uždarymo žodį tarė KLB Toronte apylinkės valdybos pirm. A. Vaičiūnas, pareiškęs padėką rengėjams ir dalyviams, kurio kalbą padėdėjo "Estonia" orkestras darniai pagrojęs muz. B. Jonušo maršą "Šeriau žirgelį".

PRINTING

Strippers needed for rapidly growing commercial and publications printer in Midland, Mich. 4 color journeyman preferred but will also fill positions with talented 2 year apprentices and 2-3 color strippers.

JIM HOUVENER, 517-496-3333
PENDALL PRINTING INC.
1700 JAMES SAVAGE RD.
MIDLAND, MICH. 48640

(40-49)

Lietuvos kariuomenės sukakties minėjime Toronte buvo pagerbti kūrėjai savanoriai. Iš kairės: St. Paciūnas, St. Banelis, VI. Kazlauskas ir A. Zubrys.
S. Dabkaus nuotr.

BALFo 40 metų minėjimas-akademija 1984. XI 11 Philadelphijoje, Pa.
Vyt. Šuopio ir Alg. Čepulio nuotr.

PHILADELPHIA

BALFO 40 METŲ MINEJIMAS

Lapkričio 11 dieną, sekmadienį Philadelphijoje įvyko BALFo 40 metų minėjimas-akademija. Už BALFo gyvius ir mirusius rėmėjus ir darbuotojus kun. K. Sakalauskas šv. Andriejaus bažnyčioje atlaikė šv. mišias ir pasakė jautrų pamokslą išskeldamas BALFo reikšmingą darbą. Mišių auką nešė Marija Rudienė, Regina Raubertaitė ir Feliksas Andriūnas.

Tuoju po pamaldų šv. Andriejaus parapijos salėje įvyko BALFo 40 metų minėjimas-akademija į kurią gausiai atsilankė Philadelphijos visuomenė. Su pranešimu buvo atvykusi BALFo Centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė ir Wilkes Kolegijos prof. dr. Bronis Kaslas. Minėjimą atidarė ir žodį tarė Philadelphijos BALFo skyriaus pirm. ir direkt. F. Andriūnas, į garbės prezidiumą pakviesdamas BALFo centro valdybos pirmininkę M. Rudienę, kun. kleboną J. Degutį, LB Philadelphijos apylinkės pirmininkę T. Gečienę, o jai negalint dalyvauti atstovavo vicepirmininkę Julia Dantienę, prof. dr. B. Kaslą, kun. K. Sakalauską ir Carol Čeledinaitę Alcorn.

BALFo arfos koncertą Philadelphijoje 1984. XI 11 atlieka Carol Čeledinaitė-Alcorn. Vyt. Šuopio ir Alg. Čepulio nuotr.

Kun. kleb. J. Degučiu sukalbėjus invokaciją atsisostojimu ir minutės susikaupimu buvo pagerbti mirusieji skyriaus BALFo darbuotojai ir rėmėjai, ypač daug nusipelnę kun. Juozas Čepukaitis, Pranas Plukas, Sofija Ramanauskienė, Adolfas Bachas, Marija Vasienė ir Justinas Gečiauskas.

Centro valdybos pirm. M. Rudienė padarė platų, išsamų pranešimą paliesdama aktualijas su kuriomis šandieną turi susidurti. Prof. dr. B. Kaslas kalbėjo apie teisinę veiksmų struktūrą įrikiuodamas BALFą pagal jo paskirtį.

Po oficialios dalies sekė arfos koncertas, kurį atliko Carol Čeledinaitė Alcorn su

giliu įsijautimu ir dideliu subtilumu. Arfos koncertai yra retai girdimi ir visuomenėje sukelia didelį susidomėjimą. Carol Čeledinaitė Alcorn atsisakė honoraro ir tuomi gražiai parėmė BALFą.

Po koncerto sekė pietūs, bufetas, loterija. BALFo darbuotojos B. Karaškienės ir jos talkininkių I. Bartašienės ir M. Runkevičienės apruoštais kaip visada labai skoningais pietumis visi galėjo lepinti savo skonius, o su kava gardžiuotis BALFo ponių iškeptais labai skaniais pyragais. Loterijai dovanos buvo gautos iš: J. Augaitytės, B. Karaškienės, R. Raubertaitės, J. Skladaičio ir Č. Tamašausko. Kasmet sceną, stalus ir salę išpuošia gėlėmis K. B. Čikotai. Fotografijos darbus padarė Vyt. Šuopio ir Algirdo Čepulio studija. Dalyvavusių nuomone BALFo šventė yra gražiai pasisekusi, — neabejotinai prie to labai prisidėjo nuoširdūs BALFo talkininkai. (a)

IMMEDIATE OPENINGS FOR
REGISTERED NURSES
ICU & STAFF POSITIONS
For 3-11 and 11-7 Shift
To work and live in a small congenial community & a 57 bed hospital. Salary commensurate with experience & ability. Plus shift differential.
Apply call or write to
DIRECTOR OF NURSES
GRIMES MEMORIAL
HOSPITAL
210 S. JUDSON
NAVASOTA, TEXAS 77668
409-825-6585 (45-51)

■ laiškai Dirvai

APIE KOJŲ KAIŠIOJIMĄ BENDRUOMENINĖJE VEIKLOJE

Su apgailestavimu turiu atsiliiepti į "Pasaulio Lietuvis" redaktoriaus Broniaus Nainio man padarytą viešą užmetimą, kad aš tik vienas esu kaltas dėl blogų santykių tarp PLB ir JAV LB valdybų. Pasaulio Lietuvis yra Lietuvių Bendruomenės mėnraštis ir jame spausdinami straipsniai lyg ir turi oficialų PLB valdybos pritarimą, kurios tarnautojas yra PL redaktorius. Nutylėjimas reikštų melagingam tvirtinimui pritarimą.

PL redaktorius Bronius Nainys to laikraščio lapkričio mėn. numeryje rašo apie "Naujus vėjus Lietuvių Bendruomenėje". Ten aprašomas Bendruomenės darbuotojų pasitarimas Dainavos stovykloje, kuriame dalyvavo PLB, JAV ir Kanados LB kraštų valdybų nariai, bei Jaunimo S-gos atstovai. Korespondencija užbaigiama Nainiui būdingu "nešališkumu". Cituoju: "Turbūt įdomiausias buvo JAV LB Krašto Valdybos pirmininko Dr. A. Butkaus noras. Trumpu įvadininiu žodžiu jis priekaištavo PLB valdybai nebendradarbiavimą, laikraštininkams objektivumo stoką ir su PLB valdyba ieškojo geresnių santykių, visiems jau nebe dabar pastebėjus, kad tie santykiai nuo jo laikysenos tik ir priklauso". (Mano pabraukta AB). Vienam sakinyje tiek kartų prasilenkti su tiesa reikia dideliogebėjimo, o B. Nainiui to, atrodo, netrūksta.

Būtų įdomu sužinoti nuo kada B. Nainys skaito save "visi", kai jis tvirtina, kad "visiems jau nebe dabar pastebėjus". Antra, ką konkrečiai pastebėjo jis ir tie jo tariamieji "visi"? Trečia, kas tie "visi"? Ketvirta, nuo kada B. Nainys pradėjo galvoti, kad jis yra "visi laikraštininkai", nes aš Dainavos konferencijos įvadinėje kalboje paminėjau tik PL redaktorių, kuris atsisakė spausdinti Septintosios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės Clevelande rengimo komiteto informacinį komunikatą reikalaujamas, kad jam būtų siunčiama "originali informacija". Ir eiliniam korespondentui (B. Nainys tikriausia tokiu save nelaiško) turėtų būti supranta, kad "originalumo" informaciniam komunikatui beieškant, lengvai būtų galima paklusti netiksliai informacijoje ir tuo suklaidinti skaitytojus. Beja, B. Nainys yra vienas iš labai nedaugelio LB darbuotojų, kuriam yra mokama alga,

tad jis galėtų pats informacijoje pridėti "originalumo".

Kas liečia PLB valdybą, tai aš išvardinau keletą pasitaikančių nesklaidumų santykiuose su JAV LB Krašto valdyba ne vien tik savo, kaip pirmininko, bet drauge ir visos JAV LB Krašto valdybos vardu. Santykiai su dabartine PLB valdyba buvo diskutuoti KV posėdžiuose (kurių protokolai siunčiami PLB valdybai) ir B. Nainys gali juos pasiskaityti. KV valdyba prašė manęs tuos klausimus iškelti Dainavos konferencijoje.

Organizacinę konferencijos eigą aprašydamas, B. Nainys drebina ir savus išvedžiojimus: "Nežinia kodėl, bet vis kas nors koją paklaša tarpusavio susipratimo ieškantiems PLB ir JAV LB pareigūnams. Su Kanados LB susitarti visada yra kažkaip lengviau". Čia tikrai įdomus B. Nainio sulyginimas, nes iš jo "išlenda yla iš maišo" ir paaiškėja kas iš tikrųjų kaišioja kojas. Tutbūt B. Nainys pamiršo, kad Kanados LB KV narys, Dainavoje kalbėdamas apie tarpusavio santykius ir finansus pareiškė, kad jeigu kas į jų sodą kėsintųsi obuoliauti, tai gautų šratų į "užpakalinę minkšto kūno dalį". Šį aiškų ir griežtą Kanados LB KV nario pareiškimą dėl PLB kišimosi į jų teritorijos veiklą, konferencijos dalyviai priėmė plojimu, o PLB valdybos atstovas juos užtikrino, kad PLB į Kanados LB teritoriją nebelis. PLB yra JAV LB teritorijoje, bet tas dar jai nesuteikia teisės savarankiškai tiesioginiai veikti į JAV lietuvių, prašant aukų, ar kitokių patarnavimų. Būdami čia svečiai, kaip svečiai turėtų ir elgtis. Panašias mintis pareiškiau Dainavos konferencijoje ir X-tosios JAV LB Tarybos 3-čioje sesijoje Hartforde savo ir visos JAV LB Krašto valdybos vardu, nes mums toks PLB valdybos elgesys yra pagalių, ar kojų kaišiojimas į tarporganizacinę veiklą.

Dr. Antanas Butkus

INSPECTION

So. Jersey manufacturer seeks experienced inspector or manufactured & purchased parts. Familiarity w/all shop practices (I.E.) foundry, machining, grinding, finishing, gearing, heat treating & molding a necessity. Knowledge of federal, tech. society, & military specifications & standards helpful. Full time position with benefits.

609-456-2511.

(45-51)

MACHINIST

Engine Lathe and/or milling machine. Small lot, close tolerance production work. Must be able to work alone or with minimal assistance. Must have own tools including I.D., O.D. micrometers. 5 years minimum experience, references will be checked. State salary requirements and send resume to:

BEARING BRONZE CO.
3515 EAST 82 STREET
CLEVELAND, OHIO 44105

(45-51)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

DARBINGAS VEIKSNIŲ PASITARIMAS

VLIKo Seimo metu Chicagoje, 1984 m. gruodžio 1 d. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės būstinėje įvyko pazityvus ir gražių prošvaisčių tarporganizaciniam bendradarbiavimui duodas pasitarimas, kuriame dalyvavo: Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atstovai — dr. K. Bobelis, Vl. Šoliūnas, adv. E. Armanienė, T. Blinstrubas, inž. L. Grinius; Pasaulio Lietuvių Bendruomenės nariai — dr. T. Remeikis, M. Drunga, B. Jasaitienė, S. Jokubauskas, R. Dirvonis ir Kanados Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas adv. A. Pacevičius.

Atidarydamas šį pasitarimą dr. K. Bobelis pabrėžė, kad tai ne formalus posėdis, o sušauktas tikslu pasikalbėjimo formoje aptarti ateinančiais 1985-tais metais gegužės mėn. Ottawoje, Kanadoje, įvyksiančią žmogaus Teisių pažeidimo konferenciją (išplaukiančios iš Helsinkio Baigminio Akto), ir 1985-ais metais siūlomą veiksmų konferenciją. Po diskusijų dr. T. Remeikiui pasiūlus buvo sudaryta komisija iš inž. L. Griniaus, adv. A. Pacevičiaus ar jo atstovės Joanos Lasienės, ir PLB atstovo (minėtas buvo p. Gečys, tačiau jis turi dar būti patvirtintas PLB valdybos). Komisija susirinktų Washingtone. Ji įpareigota paruošti konkretų projektą minimiems įvykiams vystyti. Projektas turėtų būti paruoštas ne vėliau sausio 15 d. ir pristatytas atitinkamoms valdyboms patvirtinti.

Tą pačią dieną įvyko ant-rasis platesnio pobūdžio pasitarimas, kuriame be anksčiau minėtų atstovų dalyvavo: Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos nariai — T. Blinstrubas, P. Bučas, dr. J. Valaitis, M. Pranevičius, G. Lazauskas, ir vėliau atvykę VLIKo valdybos nariai — dr. D. Krivikas, dr. K. Jurgėla, dr. J. Stiklorius ir JAV Lietuvių Bendruomenės valdybos pirm. dr. A. Butkus. Šiame

pasitarime buvo svarstoma Lietuvių Teisėms Ginti Komiteto veikla. Nutarta šio komiteto veiklą sustiprinti. Lietuvių Teisėms Ginti Komitetas yra remiamas visų veiksmų ir visuomenė prašoma jo nemaišyti su Amerikos For Due Process ir jos vedama akcija. Buvo sutarta, kad JAV Lietuvių Bendruomenė ir Amerikos Lietuvių Taryba koordinuos Lietuvių Teisėms Ginti Komiteto veiklą ir paruoš atitinkamą atsišaukimą į lietuvių visuomenę kurį visi veiksniai bendrai paskelbtų. VLIKas sutiko paruošti projektą JAV Valstybės sekretoriui Shultzui, apibūdinantį Lietuvos ir lietuvių padėtį vokiečių nacių okupacijos metu ir dabar iš tos okupacijos išplaukiančius kaltinimus. Šis pareiškimas irgi bus pristatytas visų veiksmų valdyboms apsvastyti ir pasirašyti. Lietuvių visuomenė prašoma visas aukas Lietuvių Teisėms Ginti Komiteto veiklai siųsti šiuo adresu:

Lietuvių Teisėms Ginti Fondas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

Inž. L. Grinius pristatė 1985 m. liepos 23-31 dienomis Pabaltiečių Pasaulinės Santalkos ruošiamą viešą Sovietų Sąjungos teisimą Kopenhagoje ir "Taikos ir Laisvės" ekskursiją Baltijos jūra. Pasitarimo dalyviai principiniai šiam projektui pritarė, tačiau galutinas sprendimas dėl bendro veiksmų dalyvavimo bus padarytas Pasaulio Lietuvių Bendruomenei, ALTui, JAV Lietuvių Bendruomenei ir Kanados Lietuvių Bendruomenei gavus šiuo reikalu platesnę informaciją. Inž. L. Grinius pristatys reikalingą informacinę medžiagą artimiausioje ateityje. VLIKas būdamas Pabaltiečių Pasaulinės Santalkos narys jau yra šiam projektui užsiangazavęs ir nuo š. m. vasario mėn. aktyviai dalyvauja paruošiamuose darbuose. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė jau 1978 metais buvo susitarusi su

Chicagos tautininkų prieššventinės nuotaikos

Chicagos tautininkai lapkričio 25 dieną sušaukė, savo skyriaus narius ir paaiškino kas per praėjusius metus padaryta, ir kaip numatyta ateinančiuosius su-tikti.

Susirinkimą atidarė Chicagos skyriaus pirmininkas Karolis Milkovaitis, jam pravesti pakviesdamas skyriaus vicepirmininkę Matildą Marcinkienę, o sekretoriauti — Feliną Brauniene. Pirmieji keturi darbotvarkės punktai, baigiant praeito susirinkimo protokolo paskaitymu, buvo įprastu būdu labai greit atlikti, nors Mečys Šimkus buvo padaręs mažą pastabą dėl praeitame susirinkime valdybos pririnkimo procedūros. Deja, tenka pasakyti, kad tame susirinkime nebuvo jokio valdybos pririnkimo, nes buvusiam pirminkui dr. Leonui Kriaučeliūnui pasiūlius, susirinkimo buvo tiesiog išrinktas nauju valdybos pirmininku K. Milkovaitis, vicepirmininke — M. Marcinkienė ir kasininke — S. Kerelytė.

Apie praėjusį ALT kongresą Chicagoje pranešimą padarė Mečys Valiukėnas. Pradėdamas savo žodį iškart pastebėjo, kad jis čia nemanąs papasakoti visą kongreso eigą, nes lietuviškoje spaudoje tas kongresas jau platokai aprašytas. Jo manymu, šis ALT kongresas reik skaityti gerai pasisekęs.

Naujų Metų sutikimo, ateityje kultūrinių popiečių ir naujų narių verbavimo klausimais pasisakė valdybos pirm. K. Milkovaitis. Priminęs, kad skyrius ruo-

šia L. Tautiniuose namuose Naujų Metų sutikimą, kuriame vakariene, šampanas ir šokių muzika tekaštuos asmeniui tik 17.50 dol., prašė pasiskubinti užsisakyti stalus, nes vėliau gali vietų pritrūkti. Kai dėl kultūrinių popiečių, pirmininkas manąs, kad jos reikia ruošti, nes publika gausiai lanko. Kiek sunkiau, anot jo, tai su naujų narių verbavimu. Pirmininkas ir čia rado išeitį, pasiūlydamas ateinančiais metais kiekvienam skyriaus nariui surasti bent po vieną naują narį.

Palietus priešpaskutinį darbotvarkės punktą — klausimai ir sumanymai, jų atsirado nemažai. Pirmiausia, dr. L. Kriaučeliūnas visai priešingai pasisakė apie ALT kongresą, kaip kad jį buvo apibūdinęs M. Valiukėnas. Jo manymu kongresą reik laikyti nelabai pavykusiu, nes nei kongreso metu vykusios paskaitos, nei kongreso patalpos negalima laikyti tokiam reikalui tinkamomis.

Neiškenčiau ir aš neprikišęs savo trigrašio. Prisiminęs paskutinį skyriaus valdybos posėdį, kai iškilo jaunimo į Sąjungą įtraukimo klausimas, ir kai skyriaus jaunoji kasininkė Svajonė Kerelytė taip pat pateikė klausimą: "O koks yra tikrasis Tautinės Sąjungos tikslas, kad jis būtų galima jaunimui paaiškinti taip, kad jie jį suprastų ir įvertintų?", ėmiau tą jaunuolės klausimą ir pasakiau viešam susirinkimui. Žinoma, šiuo klausimu buvo nusanprotauta, kad reik stengtis patekti į jaunimo sueigas bei lituanistines mokyklas ir ten aniems išaiškinti tikruosius Tautinės Sąjungos tikslus. Tekėtų pasakyti, kad tai nėra taip jau lengvai visa tai įvykdoma, kai matai kokiomis nuotaikomis amerikietiškas jaunimas gyvena.

Kostui Ramonui paklausus, ar ALT Sąjungos valdyba yra reagavusi į "Drauge" spausdinamų LKB Kronikų aprašymą, kad buvu-

sios laisvosios Lietuvos tautininkų vyriausybės neteisingai apkaltino prelatą Olšauską moters nužudymu, buvo pasisakyta, kad po tiek laiko dabar nevertėtų reaguoti į tokius reiškinius. Be to, kažkas pasakė, kad šiuo reikalu jau buvo kai kas padaryta.

Nebeatsiradus daugiau klausimų, buvo pakviesta žinoma visuomenės veikėja Dalia Kučėnienė padaryti pranešimą apie jos paskutinę kelionę į Pietų Ameriką. D. Kučėnienė gana įdomiai nupasakojo lietuvių gyvenimą Argentinoje ir pačios Argentinos politinę bei ekonominę padėtį. Anot jos, ten lietuviškas jaunimas gyvena daug vargingiau, kaip amerikietiškas, bet jų gyvenimo stilius ir elgsena mažai kuo skiriasi nuo lietuviško jaunimo Amerikoje. Iš vis ten žmonės gyvena tik ta diena, nes niekas nesirūpina ateitimi. Komunistai lenda į visokias organizacijas, ir demokratine valdžia nori paversti komunistine. Yra daug sukomunistėjusių lietuvių, ypač tų tarpe, kurie ten atvykę iš laisvosios Lietuvos dar prieš Antrąjį Pasaulinį karą. Lietuviškos organizacijos mažėja. Dauguma lietuvių jaunuolių kalba tik argentinietiška. Kai kurios lietuviškos šeimos, esą gerokai praturtėjusios, bet iš jų maža naudos, nes jie beveik nekreipia dėmesio į vargstančius.

Po oficialios susirinkimo dalies prasidėjo kavutė. Susirinkusieji buriavosi pasikiromis grupėmis, dalinosi įvairiais įspūdžiais.

Juozas Žemaitis

• Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Chicagos skyrius šiais metais, kaip ir praeitais, L. Tautinių Namų patalpose ruošia Naujų Metų sutikimą. Pradžia 8 val. vakare.

Stalus grupėmis bei pavienias vietas užsakoma šiais telefonais: V. Lenkevičienė 776-3547, arba B. Kasakaitis 778-7707. Vietas užsisakyti prašome ligi gruodžio mėn. 27 dienos.

SICU NURSES PARKLAND HOSPITAL IN DALLAS WANTS TO TALK TO YOU!

We are expanding and that means many new staff positions. Requires 1 year of progressive experience in the SICU/Trauma environment.

If you would like to work in a major teaching hospital and live in exciting Dallas. Call for detail and interview arrangements, 1-800-527-0333, in Canada call collect 214-637-8992.

PARKLAND MEMORIAL HOSPITAL

Dallas County Hospital District
5201 Harry Hines Boulevard
Dallas, Texas 75235

Equal opportunity/affirmative action employer

Draugus, bičiulius ir vienminčius
sveikina ir linki

GERIAUSIŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ

ir

SVEIKIAUSIŲ NAUJŲ 1985 METŲ

Nora ir Aleksandras
Griauzdės

Avon, Mass. 1984 m. gruodis.

FORGE DIE SINKERS

A large & fast growing tool & die job shop, in the South East, has an opening for a person that is experienced in the repair and making of forge dies for small hand tools. Top wages for top qualified person. Also a good benefit program.

UNITED TOOL & DIE, INC.

P.O. BOX 5227
West Columbia, SC 29171
803-796-8850

Equal Opportunity Employer
(45-50)

OFFSET

PRESSMAN/WOMAN

1 color, Miehle 29 exp. req'd., clean, well organized, vinyl printing fac. Call Stuart Wucher at 215-699-7041 collect. Rate commensurate w/exp. level.

KEL-ART PLASTICS INC.

207 PROGRESS DR.
MONTGOMERYVILLE, PA. 18936
(44-3)

**AMBER
STUDIOS, Inc.**

**Didelis pasirinkimas dovanoms
įvairių meno darbų.**

**505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119**

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

Tel. (216) 531-3500

NEW YORK

TAUTODAILĖS PARODA NEW YORKE

Lietuvių Tautodailės Instituto New Yorko skyrius gruodžio 1-2 dienomis Kultūros židinio salėje surengė mezgimo ir įvairių lietuvių tautodailės darbų parodą ir prieškalėdinį apsipirkimą. Parodoje didžiausią lankytojų dėmesį atkreipė tautiniais raštais kilimai, suknėlės, megstiniai, raštuotos pirštinės, juostos ir kt. Buvo galima pirkti gintaro ir lietuviškų valgių: sūrio, duonos, grybų, pyragų ir kt. Daugiausia mezgimo srityje pasidarbavusių darbų buvo: I. Alksninių, B. Kidolienės, J. Kregždienės ir M. Raugienės. Buvo laukta ir S. Kačinskienės darbų iš Floridos, bet jų negauta.

Parodos atidarymas įvyko šeštadienį, 7 val. vak. Atidarymo žodį tarė Tautodailės instituto New Yorko skyriaus pirm. Lilė Milukienė ir pasveikino atvykusį vyskupą Paulių Baltakį ir kitus svečius.

Šis Lietuvių Tautodailės skyrius New Yorke dar gana jaunas, bet iš jo čia jau įvykusių kelių renginių pasirodė vietos lietuvių ir net

iš toliau atvykstančių mėgiamas. Jam vadovauja L. Milukienė ir ši kartą daugiausia pasidarbavo Ramutė Čėsnienė, Irena Alksnienė, Danutė Bobelienė, Jadvyga Kregždienė ir Milda Kvedarienė. (eč)

PASISKIRTĖ PAREIGOMIS

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos suvažiavime spalio 27 d. išrinkta nauja Federacijos valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai: LMKF pirmininkė — Aldona Noakaitė-Pintsch, I vicepirm. Salomėja Valiukienė, II vicepirm. Vaiva Vėbrautė-Gustienė, sekretorė Dangira Budrienė, išdėdinkė Dr. Dalia Kavaliūnaitė, visuomeniniams reikalams Giedrė Kulpienė, Sofija Skobeikienė ir Dr. Jadvyga Vytuvienė, spaudos reikalams Dr. Marija Žukauskienė, narės — Eugenija Donohue ir Vanda Sutkuvienė.

Revizijos komisijon įeina Viktorija Čečetienė, Malvina Klivečkienė ir Eugenija Treimanienė. Pabaltijo Moterų Tarybos atstovė Viktorija Čečetienė.

LMKF valdybos adresas: 162 High Crest Drive, West Milford, N. J. 07480.

• LMF Waterburio klubas, per išd. A. Paliulienę, Dirvai paremti atsuntė 20 dol. auką. Ačiū.

STEEL SHOP HELP
Steel shop looking for individuals with exp in steel work. Must be exp'd with good attitude and willing to learn. Openings for Shop Foreman/w, Gen'l Mechanic, Welders & Burners (with tools) and Helpers. Exc. pay & benefits. For appointment 201-752-4414.

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119

486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS

ALGIS MATAS

DALIA ŠIRVAITIS

PETRAS MATAS

ANTANAS KALVAITIS

PATRICIA SAJOVEC

JONAS DUNDURAS

HOWARD TURNER — Attorney

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINES IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinią apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

251 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

THE WORLD FAMOUS SALAMANDER Shoes

are a long lasting Christmas gift. We have a large selection in

shoes, different styles and colors
for ladies and gentlemen

Winterboots and warm houseshoes.

**SALAMANDER
SHOES**

Imported from West Germany

4164 Lorain Avenue, Cleveland, Ohio 44113 — Tel. (216) 281-7003

BUSINESS HOURS:

Mo. 9-4; Wed. & Thur. 9-4; Fri. 8-6; Sat. 8-5;

Sun. til Christmas 1-5.

CLOSED ON TUESDAYS.

The only Salamander Shoe Store in the State of Ohio.

Superior Savings ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių
ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00,
penktadieniais 9:00 iki 6:00;
šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

KALĖDŲ EGLUTĖ

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė įvyks š. m. gruodžio 16 d., sekmadienį, 11:30 val. ryto Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje. Mokinių džiaugsmui jų papuošta eglutė kvies visus ratelin.

Programą atliks pradinės mokyklos mokiniai. Atsilankys Kalėdų senelis su dovanomis.

Mieli tėveliai iš anksto numatykite vaikams dovanėles. Mokykla pageidauja, kad dovanėlės būtų lietuviškos knygos, lietuviškų pasakų, dainų plokštelės. Minėtas dovanas atneškite gruodžio 16 d., sekmadienį, prieš pamaldas į parapijos salę ir įteikite ten budinčiam mokytojui.

• Užuojautose dėl a. a. Stanislavo Čiurlionio mirties (Dirva Nr. 47) padaryta korektūros klaida. Vietoj užuojautą reiškiant Kasei Martienei, atspausa Kazei Martienei. Atsiprašome.

• Vincas Benokraitis, Clevelande, užprenumeravo Dirvą Jonui Budriui, gyv. Floridoje kaip kalėdinę dovaną. Sveikiname naują skaitytoją.

NERINGOS TUNTO SUEIGA

Lapkričio mėn. Lietuvių Skautija šventė 65 metų sukaktį. Šia proga Neringos tunto skautės pakvietė Skautininkių draugovę praveisti sueigą. Skautininkės norėjo parodyti jaunoms skautėms kaip sueigos vyko Lietuvoje. Tai buvo įdomu. Skautininkės atidarė sueigą su komandomis tuntu ir perėmė visą tunto vadovybę. Po to sekė trumpa paskaita apie skautijos įsikūrimą Lietuvoje ir skautybės tāsą čia Amerikoje.

Vėliau vyko smagumai. Išmokome 2 naujas dainas, rišome gerąjį mazgą, ieškojome paslėptų laiškų ir žaidėme įvairius žaidimus, kurie ugdė orientaciją. Mergaitės labai juos mėgo. Turėjome ir progos peržiūrėti

VISI CLEVELANDO LIETUVIAI NUOŠIRDŽIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI VLIKO 40 METŲ SUKAKTIES MINĖJIME

š. m. gruodžio 16 d., sekmadienį, 4 val. po pietų
LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE.

Programoje:

VLIKO kūrėjo agr. BALIO GAIDŽIŪNO paskaita ir Clevelando Vyrų Okteto, vadovaujamo RYTO BABICKO, trumpas koncertas.

Įėjimas — auka.

VLIKO SUKAKTIES MINĖJIMUI
RENGTI KOMITETAS

Clevelando šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vedėja S. Stasienė su mokyklos mokiniais gamina kalėdinius valgius.

sesės Budrienės senas nuotraukas iš pirmųjų Lietuviškos skautybės dienų. Ten buvo net nuotraukų iš stovyklos, kuri įvyko 1948 m. Alpėse.

Sueigai pasibaigus, tuntininkė visas dalyves skaniai pavaišino. Neringos tunto sesės labai dėkingos už tokią ypatingą sueigą. Prašome dažniau su mumis pabendrauti.

A. Nasvytytė

• Lietuvių klubas drauge su Čiurlionio ansambliu rengia Naujų Metų sutikimą pirmadienį, gruodžio 31 Lietuvių namų salėje. Pradžia 8 val. vak. Vakariene tiekiamą 9 val. vak. Visi gėrimai ir šampanas nemokamai. Šokiams gros žymusis Joe Wendell orkestras. Kaina asmeniui 25 dol. Visas rezervacijas reikia padaryti iki gruodžio 21 dienos. Bus priimta tik 200 svečių. Rezervacijas galima padaryti, paskambinus į klubo raštinę Birutei Vedegienei telef. (216) 531-2131.

• Parduodamas mūrinis namas Dievo Motinos parapijos rajone, 1 šeimos, 3 miegamieji, įrengtas rūsys, garažas ir t.t. Kaina 42,000. Arba galima jį išsinuomoti. Tel.: 481-8950.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

ŠV. JURGIO PARAPIJOS TARYBA

ruošia

KŪČIŲ VAKARIENĖ

gruodžio 24 d. parapijos salėje.

Pradžia 9:30 val. vakaro.

Rezervuoti vietas klebonijoje, telef.: 431-5794 ir pas parapijos narius. Kaina asmeniui \$5.00.

TAUPA

VIENTELIS LIETUVIŲ
KREDITO-KOOPERATYVAS
OHIO VALSTIJOJE.

18022 Neff Road, Cleveland, Ohio 44119

BŪSTINĖ: Dievo Motinos parapijos patalpose.
SKYRIAI: adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose,
(Lietuvių Namai) ir šv. Jurgio parapijoje.

Tel.: 692-3253, 531-8687, 442-90-91.

PATARNAVIMAI

MOKAME UŽ

Reg. indėliai 6%
(\$100 ar daugiau)
'Super-Share' 9%
(\$2,500 ar daugiau)

SKOLINAME

Asmeninės paskolos
Automobiliams
Namų pagerinimui
Nuošimčiai mažesni
Sąlygos geresnės.

Smulkesnės informacijos teikiamos TAUPOS raštinėje. Visos santaupos apdraustos su National Deposit Guarantee Corporation.

TAUPOS DARBO VALANDOS

Treč. ir šeštadieniais nuo 10 iki 1 val. p. p.
adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose.

Sekmadieniais nuo 11 iki 1 val. p. p.

Dievo Motinos ir šv. Jurgio parapijose.

TAUPYKITE IR SKOLINKITES TIKTAI TAUPOJE

A. A.

ANELEI KARSOKAITEI-KUŠLIENEI

mirus, jos broliui ALBINUI KARSOKUI ir jo

šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Antanina ir Pranas

Petraičiai

Judita ir Kęstutis

Petraičiai

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

SERGA DR. A. GERUTIS

Lietuvių radijo Vatikane vedėjas K. Lozoraitis praneša, kad Berne, Šveicarijoje, gyvenantis Lietuvos diplomatas dr. Albertas Gerutis nuo š. m. lapkričio 19 dienos yra ligoninėje, kur jam buvo padaryta sudėtinga operacija. Po operacijos dr. A. Gerutis jau sveiksta, bet jam dar teks išbūti kelias savaites ligoninėje.

Nuoširdžiai linkime dr. A. Geručiai greitai pasveikti ir, pilnai atgavus jėgas, vėl grįžti prie svarbaus lietuviško darbo.

GYVAI ATSILIEPKIME PAVOJAUS AKIVAIZDOJE

Ateinančių metų pradžioj, sausio mėn. pirmoj pusėj, JAV valdžios įstaiigos darys ypatingos svarbos sprendimą, būtent, ar Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimas leistų į okupuotas Pabaltijo valstybes išsiųsti tuos, kuriems būtų atimta JAV pilietybė.

Jeigu būtų nuspręsta, kad išgabenimas į Maskvos okupuotus kraštus yra galimas, tai suprantama, kad iš vienos pusės grąžinamiesiems tas grėstų arba ilgų metų kankinimu darbo vergų stovyklose, arba net mirtimi. Iš kitos gi pusės — inkorporavimo nepripažinimo principas būtų skaudžiai pažeistas.

Todėl nepaprastai svarbu, kad šio kritiško pavojaus akivaizdoj, lietuviai kuo skubiausiai siųstų telegramas arba vadinamas mailagramas ar laiškus Valstybės sekretoriui George P. Shultz, adresu Department of State, 2201 C St. N.W., Washington, D. C. 20520, primenant, kad deportacijų vykdymą į Maskvos okupuotus kraštus būtų nesuderinamas su JAV per daugelį metų pakartotinai skelbiama inkorporacijos nepripažinimo politiką ir skaudžiai paliestų dabar JAV pilietybę turinčių taisyklių.

Norintieji tekstus laiškamams ar telegramoms gali gauti kreipdamiesi į Amerikos Lietuvių Tarybos centrinę būstinę, 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Reikalas ypatingai svarbus ir visų prašome greitos ir ryžtingos akcijos.

Amerikos Lietuvių Taryba

• Stasys ir Prudencija Jokubauskai, Palos Park, Ill., a. a. Jono Mockaus atminimui paaukojo Dirvai 25 dol. Ačiū.

PARAMA DIRVAI

Atsiliepdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvą parėmė šie skaitytojai:

V. Vaičiūgienė,
Dorchester25.00
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje 14 kuopa
Clevelande50.00
Dr. V. Raišys, Vokietija 50.00
A. Vaitiekaitis, Detroit .. 8.00
J. Mockaitis, Lansing10.00
A. Česonis, Linwood 3.00
J. Briedis,
W. Bloomfield10.00
V. Mitchell, Taylor 1.00
J. Petrauskas, Detroit .. 3.00
V. Zdanys, W. Hartford 2.00
J. Juška, Warren20.00
J. Vodopalas, Great Falls 5.00
Ig. Stankus, Cleveland .. 8.00
K. Karalis, Jacksonville 15.00
J. Asminas, Delray Beach 3.00
N. Juškus,
Downers Grove 8.00
A. Drasutienė, Chicago .20.00
R. Nemickas, Highland .. 8.00
Dr. L. Kriaučiūnas,
Lockport50.00
T. Mečkauskas, Lansing 6.00
Z. Vyšniauskienė,
Malvern10.00
V. Civiškas, Cleveland 20.00
Ed. Brazauskas, Wickliffe 3.00
S. Puškovas, Argentina .. 3.00
V. Numgaudas, Chicago 8.00
A. Vasis, Cleveland 5.00
A. Stempuzienė, Cleveland 3.00
T. Dambrauskas,
Hot Springs10.00
A. Puškoriūtė,
Highland Hts.10.00
J. Krištolaitis, Cleveland 10.00
J. Maciulskas, Cambridge 10.00
Ed. Modestas,
Willow Springs 8.00
H. Šiaurys, Toronto10.00
F. Andriūnas, Wyncote ..15.00
K. Čėsna, Worcester10.00
J. Černius, Los Angeles 3.00
A. Karsokas, Cleveland .. 5.00
J. Kaunas, Cleveland 3.00
V. Tervydis, Collinsville 3.00
V. Kecorius, Toronto 3.00

Mūsų brangiam prieteliui

STEPONUI MALĖNUI

mirus, jo žmonai STASEI, dukroms
GIEDREI ir ALDONAI su šeimomis,
reiškiame gilią užuojautą

STEPAS IR ALDONA
MACKEVIČIAI

Dalis publikos Lietuvių Rašytojų draugijos literatūrinių premijų ir literatūros vakare spalio 28 d. Chicagoje, Jaunimo centre. Iš kairės: kun. J. Borevičius, S. J., Lituanistikos katedros vedėjas dr. B. Vaškelis, dr. V. Kelertienė, S. Vaškelienė, rašytojas P. Gaučys, poetė J. Švabaitė-Gylienė, poetas A. Šešplaukis-Tyruolis, laureatas L. Lėtas ir kun. V. Bagdanavičius, MIC. LR D-jos premija, kurios mecenatas yra Lietuvių Fondas, buvo įteikta Leonui Lėtui už 1983 m. knygą, poezijos rinkinį "Trakas" ir Jurgiui Gliudai už novelę "Labirintė". Šios premijos mecenatas yra dr. Z. Brinkis. Ta pačia proga buvo pagerbtas rašytojas-vertėjas P. Gaučys, laimėjęs Brazilų Meno kritikų draugijos premiją už "Lianų Liepsnos" — poezijos antologijos-vertimą iš portugalų į lietuvių kalbą. Literatūros vakare dalyvavo laureatas L. Lėtas, poetė J. Švabaitė-Gylienė su proza, poetas K. Bradūnas ir rašytojas-vertėjas A. Šešplaukis.

J. Tamulaičio nuotr.

PADĖKA IR SVEIKINIMAI

Ateina valanda, kai žmogų nutrenkia vienokia ar kitokia negalia. Lapkričio 3 d., lyg žaibas iš giedrių padangių, ir mane palietė tokia nelemtis.

Būčiau norėjęs, kad tas įvykis nugrimztų į nežinią, kad legenda apie žemaičių ažuolo stiprybę ir toliau keliautų per žmones. Bet žinia pasklido, įvykio "istorija" pasidarė gan sudėtinga: vieni mano bičiuliai kasdien vežiojo Alę į ligoninę, kiti su dovanom ir dvasios stiprinimu mane ligoninėje lankė, dar kiti skambino telefonu, rašė laiškus su maldom ir sveikatos linkėjimais, atsiuntė puikių gėlių puokštes...

Žinoma, labai norėčiau savo Bičiuliui asmeniškais laiškais padėkoti, bet gydytojai patarė apie porą mėnesių laikytis ramybės, neapsikrauti įtampom. Tik dėl to visom ir visiems, kurie mane prisiminė ligos metu, reiškiu viešą ir tikrai nuoširdžią padėką. Prie tų mano padėkos žodžių jungiasi ir Alė, prabėgusioms dienoms daugiausiai rūpesčių pakėlusiai.

Tuo pačiu metu abu su Ale nuoširdžiausiai sveikiname savo Bičiulius metinių švenčių proga. Tegu visiems būna malonios šv. Kalėdos, kupini sveikatos ir laimės Naujieji 1985 Metai!

Jūsų

ST. SANTVARAS

DIDYSIS 1985 METŲ SUTIKIMAS

Kultūros Židinyje New Yorke!

Rengia liaudies ir estradinės
muzikos vienetas

JINAI IR TRYS GINTARAI

PROGRAMOJE:

Skanus maistas (su garuojančia sriuba)

Kilnūs gėrimai

Šampanas

Lietuviškas midus

Puošni salė

Ir, žinoma, linksma nuotaika

Šokiam groja JINAI IR TRYS GINTARAI

Puotos pradžia 9:30 v.v. iki

Kaina asmeniui 25 dol., porai — 45 dol.

Stalus ir vietas užsakyti iš anksto iki
gruodžio 27 pas:

Romą Kežį — dienos metu — 718 769-3300

S. Karmaziną dieną ir vakarą — 718 441-1252

J. Naką — dienos metu 516 549-5441, vakarą
— 516 795-7930

Taip pat iš anksto reikia sumokėti. Čekius siųsti: Mr. Juozas Nakas, 236 Normandy Rd., Massapequa, N.Y. 11758